

Toelichting

Projectafwijkingsbesluit

(omgevingsvergunning 2.12, lid 1, sub a, onder 3° Wabo)

Zonneveld Meikade 4B en 4C, Ede

19 mei 2020

Versie 0301

NL.IMRO.0228.PB2020AGBG0006-0301

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1.	Aanleiding	5
1.2.	Ligging plangebied	5
1.3.	Geldend plan	7
1.4.	Procedure	7
1.5.	Leeswijzer	8
2.	HET PLAN.....	9
2.1.	Planmethodiek	9
2.2.	Bestaande situatie	9
2.3.	Nieuwe situatie	9
2.3.1.	Algemeen	9
2.3.2.	Technische gegevens	10
2.4.	Inrichtingsplan zonneveld	12
2.5.	Uitgangspunten ecologie en bevordering biodiversiteit	15
2.6.	Landelijke inpassing en ecologisch beheer	16
2.7.	Ontsluiting met het oog op brandveiligheid	16
3.	BELEIDSKADER	18
3.1.	Rijksbeleid	18
3.1.1.	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	18
3.1.2.	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	18
3.1.3.	Ladder voor duurzame verstedelijking	19
3.1.4.	Energieakkoord voor duurzame groei	20
3.1.5.	Rijk investeert in duurzame energie	20
3.1.6.	Water	20
3.1.7.	Ecologie/Natuur	21
3.1.8.	Erfgoedwet	22
3.1.9.	Besluit ruimtelijke ordening en cultuurhistorie	23
3.2.	Provinciaal beleid.....	23
3.2.1.	Gelders Energie Akkoord	23
3.2.2.	Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.....	23
3.2.3.	Omgevingsverordening	25
3.3.	Regionaal.....	26
3.3.1.	Strategische agenda 2020-2025	26
3.3.2.	Gebiedsvisie Regio FoodValley	26
3.3.3.	Citydeal regio Gelrestad (april 2017).....	27
3.4.	Gemeentelijk beleid	27
3.4.1.	Structuurvisie Ede Buitengebied	27
3.4.2.	Routekaart Ede Energieneutaal	28
3.4.3.	Coalitieakkoord 2018-2022, gemeente Ede	28
3.4.4.	Wind- en zonnewijzer gemeente Ede.....	29
3.4.5.	Nota "Archeologie in evenwicht".....	31
3.4.6.	Nota 'Erfgoed maakt Edel', Erfgoedbeleid gemeente Ede, 2018.....	31
3.4.7.	Cultuurhistorische Waardenkaart	32
3.5.	Conclusie	32
4.	ONDERZOEK EN RANDVOORWAARDEN.....	33
4.1.	Inleiding.....	33
4.2.	Milieueffectrapport (MER).....	33
4.3.	Milieuzonering.....	34
4.4.	Ecologie/natuur.....	34
4.5.	Water	36
4.6.	Bodem.....	37
4.7.	Archeologie	38
4.8.	Cultuurhistorie.....	39
4.8.1.	Cultuurhistorische waardenkaart (CHW) (2012)	39
4.9.	Landschap	42
4.10.	Verkeer en parkeren	43
4.11.	Geluid (wegverkeerslawaaï / Wet geluidhinder)	44
4.12.	Luchtkwaliteit.....	45

4.13.	Externe veiligheid	45
4.14.	Hoogspanningslijnen, kabels en leidingen.....	47
4.15.	Lichtreflectie	48
4.16.	Electromagnetische straling	48
5.	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	49
5.1.	Kostenverhaal	49
5.2.	Financiële haalbaarheid plan.....	49
6.	INSPRAAK EN OVERLEG.....	50
6.1.	Omgevingsdialoog	50
6.2.	Vooroverleg	50
6.3.	Zienswijzen	50
7.	BIJLAGEN	51

Ruimtelijke onderbouwing

als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° van de Wabo en artikel 5.20 van het Besluit omgevingsrecht.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Gelderland heeft uitgesproken in 2050 een energieneutraal Gelderland te willen bereiken. De gemeente Ede wil ook in 2050 energieneutraal zijn en heeft als opgave voor 2022 om netto 50 hectare aan zonnepanelen in het veld te realiseren.

Begin 2018 stapte de eigenaar van de Meikade 4B en 4C naar coöperatie ValleiEnergie met het aanbod om op zijn locatie de mogelijkheden te onderzoeken voor de opwek van groene energie met burgerparticipatie. Zijn drijfveren waren helder: "We kunnen niet langer wachten en moeten nú iets doen voor onze toekomstige generaties. Ook moeten de installatie en de revenuen zoveel mogelijk in lokale handen blijven." Dat is ook precies waar coöperatie ValleiEnergie zich sterk voor maakt: de opwek en levering van groene energie door en voor burgers en bedrijven in de FoodValley. Het Klimaatakkoord vraagt om minimaal 50% burgerparticipatie, ValleiEnergie streeft naar zoveel mogelijk participatie. Tot nu toe is voor hun projecten steeds 100% participatie gelukt.

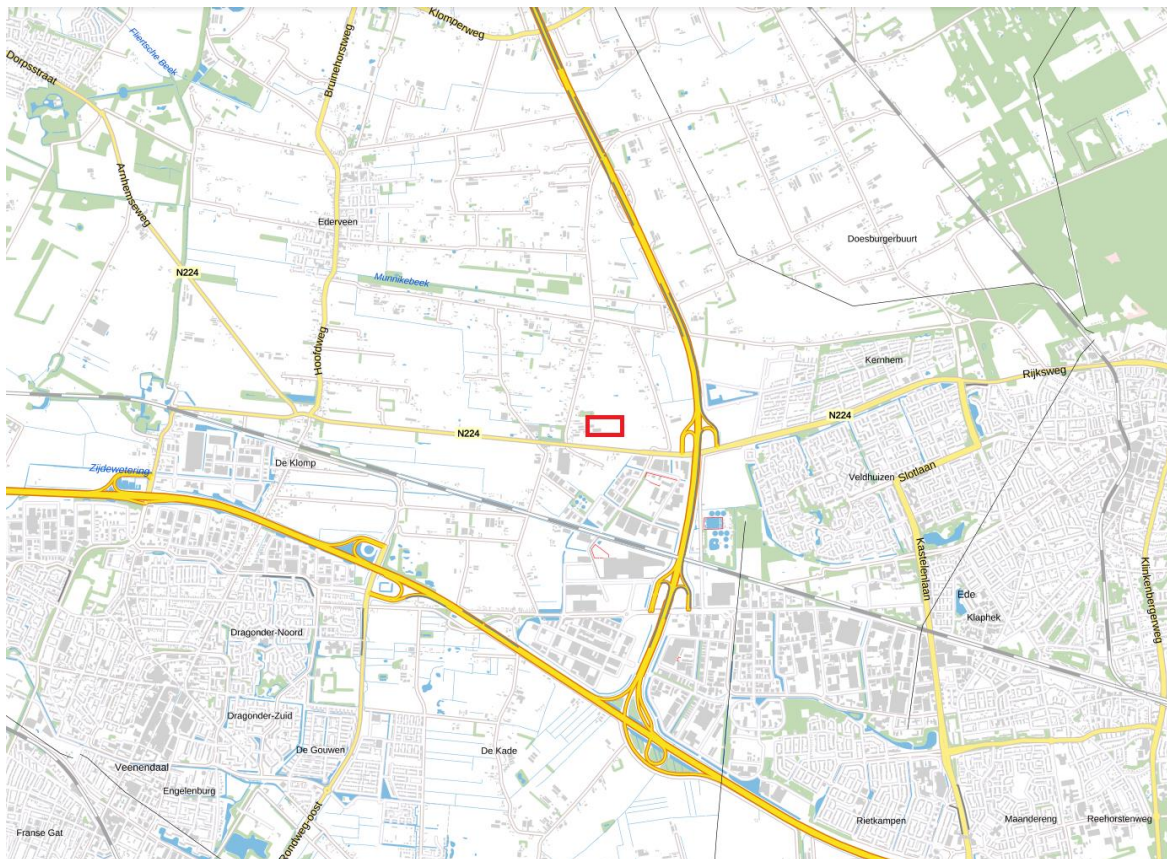
Uit een eerste korte analyse bleek dat de daken aan de Meikade wel veel meer potentie bieden dan nodig voor eigen gebruik, maar nét te weinig voor een rendabele PV-installatie volgens de postcoderoosregeling met name door te hoge kosten van de aansluiting op het net. Door een combinatie met een deel van de grond zou dit wel kunnen lukken.

Initiatiefnemer Coöperatie ValleiEnergie wil daarom aan de Meikade 4B en 4C in Ede een zonneveld met 5.500 panelen en een netto-oppervlakte (exclusief landschappelijke inpassing) van circa 1,73 hectare realiseren. Het zonneveld zal voor een periode van 25 jaar worden gebruikt. De grondeigenaar vestigt een recht van opstal, zodat Coöperatie ValleiEnergie de zonnepaneleninstallatie kan bouwen en in eigendom krijgt. Na een periode van 25 jaar wordt het zonneveld ontmanteld en zal de grond weer worden teruggegeven aan de grondeigenaar.

Voor de realisatie van het zonneveld wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2. Ligging plangebied

Het perceel waarop dit zonneveld wordt gerealiseerd ligt in het buitengebied van de gemeente Ede, ten oosten van diverse woningen en bedrijfsgebouwen aan de Meikade. Ten zuiden van het plangebied ligt de provinciale weg N224. Ten oosten van het plangebied ligt de Heremeijesteeg en de Rijksweg A 30.

Abbeelding 1.1: De globale ligging van het plangebied is met rood omlijnd (bron: Geo Ede)

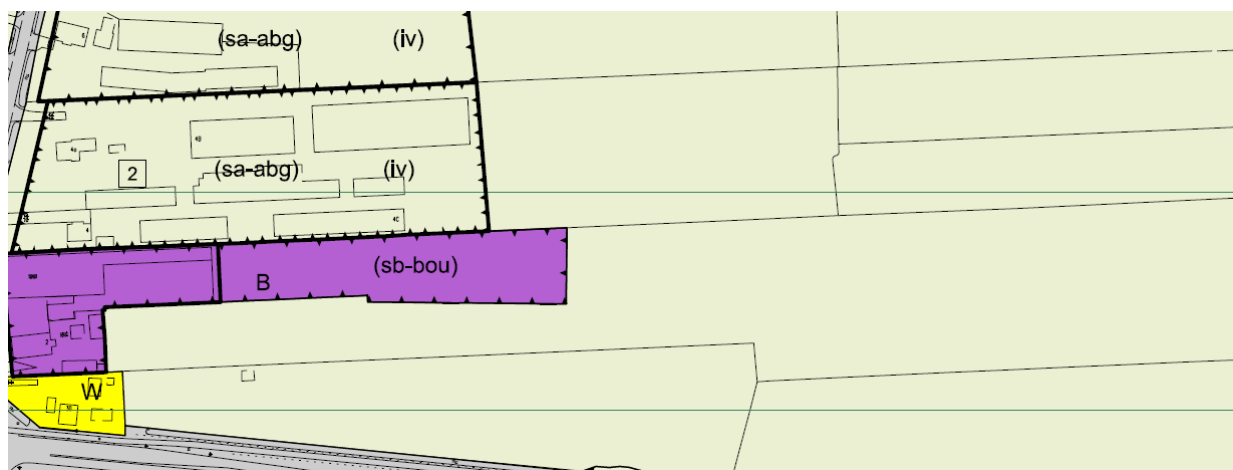
Abbeelding 1.2: De ligging van het plangebied aan de Meikade in Ede is met rood omlijnd (bron: Geo Ede)

1.3. Geldend plan

Het plangebied is hoofdzakelijk gelegen binnen het bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied Ede 2012'. Voor zover het plangebied binnen dit bestemmingsplan is gelegen, geldt de bestemming 'Agrarisch' met de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone - verwevingsgebied'.

Daarnaast is het plangebied deels gelegen binnen het bestemmingsplan 'Partiële herziening agrarisch buitengebied Ede 2014-2^e ronde'. Voor zover het plangebied binnen dit bestemmingsplan is gelegen, geldt de bestemming 'Agrarisch' met de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone - verwevingsgebied' en de functieaanduidingen 'intensieve veehouderij' en 'specifieke vorm van agrarisch - agrarisch bedrijf groot'. Voor een klein gedeelte is het plangebied gelegen binnen het bestemmingsplan 'Partiële herziening agrarisch buitengebied Ede 2017-1^e ronde'. Voor zover het plangebied binnen dit bestemmingsplan is gelegen, geldt dezelfde bestemming met dezelfde aanduidingen als bij het bestemmingsplan 'Partiële herziening agrarisch buitengebied Ede 2014-2^e ronde'.

De gronden met de bestemming 'Agrarisch' zijn onder meer bestemd voor agrarische doeleinden, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen, het behoud, herstel en ontwikkeling van landschapswaarden, het behoud, herstel en bescherming van cultuurhistorische waarden in de vorm van onverharde wegen en paden. De realisatie van een zonneveld past niet binnen de geldende agrarische enkelbestemming, omdat het opwekken van duurzame energie in strijd is met de bestemmingsomschrijving. Bij het opwekken van energie is niet sprake van het voortbrengen van een agrarisch product. Verder is het opwekken van energie niet van zodanig ondergeschikte betekenis, dat deze activiteit geacht moet te zijn opgegaan in de agrarische activiteit.

Afbeelding 1.3: Plankaart van het bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied Ede 2012'

1.4. Procedure

Voor alle kansrijke initiatieven van zonnevelden groter dan 150 m² en windturbines groter dan 15 meter ashoogte is de gemeente bereid om mee te werken via een projectafwijkingsbesluit. Omdat windturbines en zonnevelden een beperkte levensduur hebben, geeft de gemeente voor initiatieven een omgevingsvergunning af voor maximaal 25 jaar. Door de omgevingsvergunning te koppelen aan een projectafwijkingsbesluit, blijft de onderliggende bestemming intact.

Het projectafwijkingsbesluit valt onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het projectafwijkingsbesluit is een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3³ Wabo). Tijdens het opstellen van een projectafwijkingsbesluit moet op grond van 3.1.1 van de Bro verplicht vooroverleg worden gevoerd met diverse overlegpartners. Daarnaast dient een ruimtelijke onderbouwing geschreven te worden (artikel 5.20 Besluit omgevingsrecht jo. artikel 3.1.6 Wet ruimtelijke ordening).

De formele procedure start na het indienen van de omgevingsvergunningaanvraag. De omgevingsvergunning wordt voorbereid met de uitgebreide procedure. Het college is het bevoegd gezag bij deze omgevingsvergunningaanvraag. De gemeenteraad moet om een verklaring van geen

bedenkingen (vvgb) worden gevraagd. Als de gemeenteraad weigert deze verklaring af te geven, dan moet het college de omgevingsvergunning weigeren (artikel 2.27, lid 1 Wabo).

Op 3 maart 2016 heeft de gemeenteraad in de 'Generieke verklaring van geen bedenkingen projectafwijkingsbesluit' gevallen aangewezen waarbij de gemeenteraad niet om een vvgb hoeft te worden gevraagd. Het gaat om ruimtelijke plannen die een beperkte impact hebben op het ruimtelijke domein. Het realiseren van een zonneveld is niet uitgezonderd. Bij de vaststelling van de 'Wind - en zonnewijzer' op 14 februari 2019 heeft de gemeenteraad tevens besloten om een algemene vvgb af te geven voor initiatieven voor zonnevelden in de middencategorie (tot 2 hectare). Het gaat hier om de middelgrote zonnevelden. Het onderhavige project is een zonneveld met een netto-oppervlakte dat kleiner is dan 2 hectare. Daarom hoeft voor het onderhavige project geen vvgb aan de gemeenteraad gevraagd te worden.

Het ontwerp-projectafwijkingsbesluit wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd via www.ruimtelijkeplannen.nl. Hierover zal worden gepubliceerd in Ede Stad, de Staatscourant en op de gemeentelijke website. In die periode wordt een ieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op het plan. Als er zienswijzen zijn ingediend, dan neemt het college deze zienswijzen mee in zijn oordeel om een omgevingsvergunning te verlenen.

1.5. Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid opgenomen. In hoofdstuk 4 komen diverse aspecten aan de orde die een sturende of belemmerende werking kunnen hebben op functies of ontwikkelingen binnen het plangebied, zoals cultuurhistorie en archeologie, flora en fauna. De economische aspecten worden behandeld in hoofdstuk 5 en in hoofdstuk 6 wordt aandacht besteed aan het wettelijk vooroverleg.

2. Het plan

2.1. Planmethodiek

Het projectafwijkingbesluit bestaat uit een omgevingsvergunningaanvraag met bijbehorende bijlagen (tekeningen) en een toelichting. De omgevingsvergunning wordt verleend voor de activiteit 'bouwen van een bouwwerk' (artikel 2.1, lid 1, sub a Wabo) en de activiteit 'strijdig gebruik' (artikel 2.1, lid 1, sub c Wabo). De omgevingsvergunning wordt verleend voor de bouw van een zonneveld waarbij met een goede ruimtelijke onderbouwing wordt afgeweken van het bestemmingsplan (artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° Wabo). Deze ruimtelijke onderbouwing staat in de onderhavige toelichting.

2.2. Bestaande situatie

In de bestaande situatie is sprake van een agrarisch bedrijf. De eigenaar is de exploitant van een intensieve veehouderij. Aan de achterzijde van de bedrijfsgebouwen heeft de exploitant een aantal weilanden in eigendom. Deze weilanden worden intensief gebruikt en bemest.

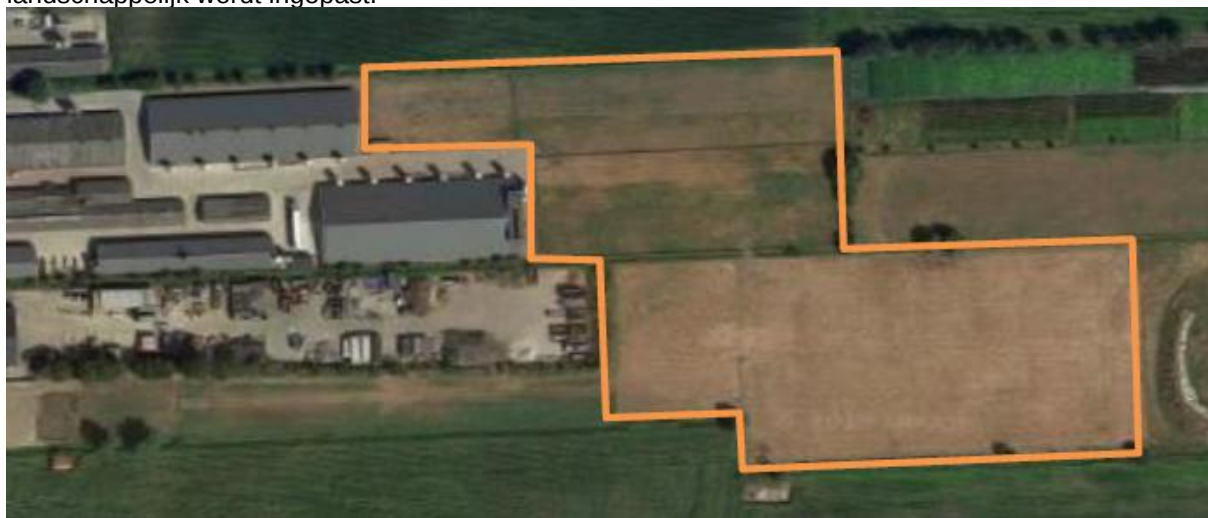
Afbeelding 2.1: Luchtfoto bestaande situatie met het terrein van het bedrijf in rood omlijnd (Bron: Geo Ede)

2.3. Nieuwe situatie

2.3.1. Algemeen

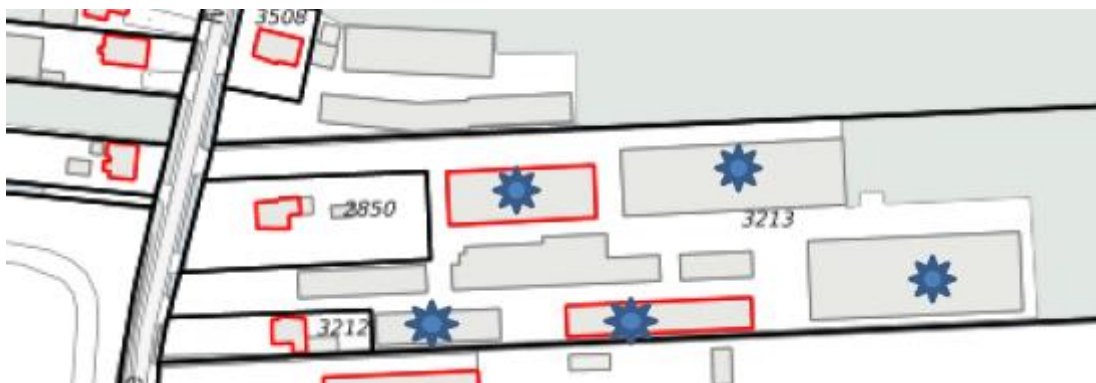
De ontwikkeling bestaat uit de opwekking van duurzame energie door middel van zonnepanelen. Het betreft een combinatie van een dakopstelling en een veldopstelling.

In de nieuwe situatie is sprake van een zonneveld op de weilanden aan de achterzijde van het agrarisch bedrijf. Het zonneveld heeft een netto-oppervlakte van ca. 1,73 hectare (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) en een bruto-oppervlakte van ca. 2,2 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing). Dat betekent dat ruim 20% van de oppervlakte van het zonneveld landschappelijk wordt ingepast.

Afbeelding 2.2 Bruto-oppervlakte plangebied en locatie zonneveld

De bovenste weide is ca. 9.000 m² en de onderste weide is ca. 13.000 m² groot. Daarnaast zullen een aantal daken op het perceel worden gelegd met zonnepanelen.

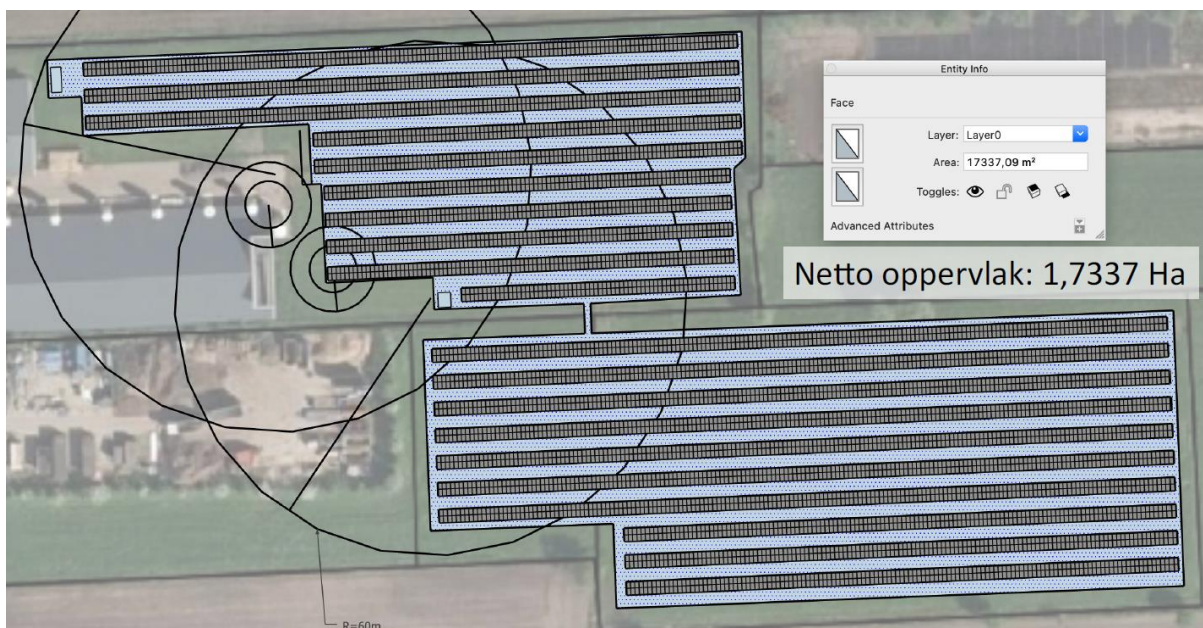

Afbeelding 2.3: De vol te leggen daken zijn gemarkeerd met een blauwe zon

2.3.2. Technische gegevens

Op de daken passen circa 1.400 panelen. Op de grond circa 5.500 panelen (i.e. een PV-oppeervlakte van ca. 9.000 m²). Dak en weide zijn samen goed voor zo'n 2,0 MW bij gebruik van panelen van 300Wp. Daarmee wordt op jaarbasis circa 1.850.000 kWh opgewekt dat staat gelijk aan het verbruik van circa 560 huishoudens. De netto-oppeervlakte van de zonneweide bedraagt 1,7337 ha.

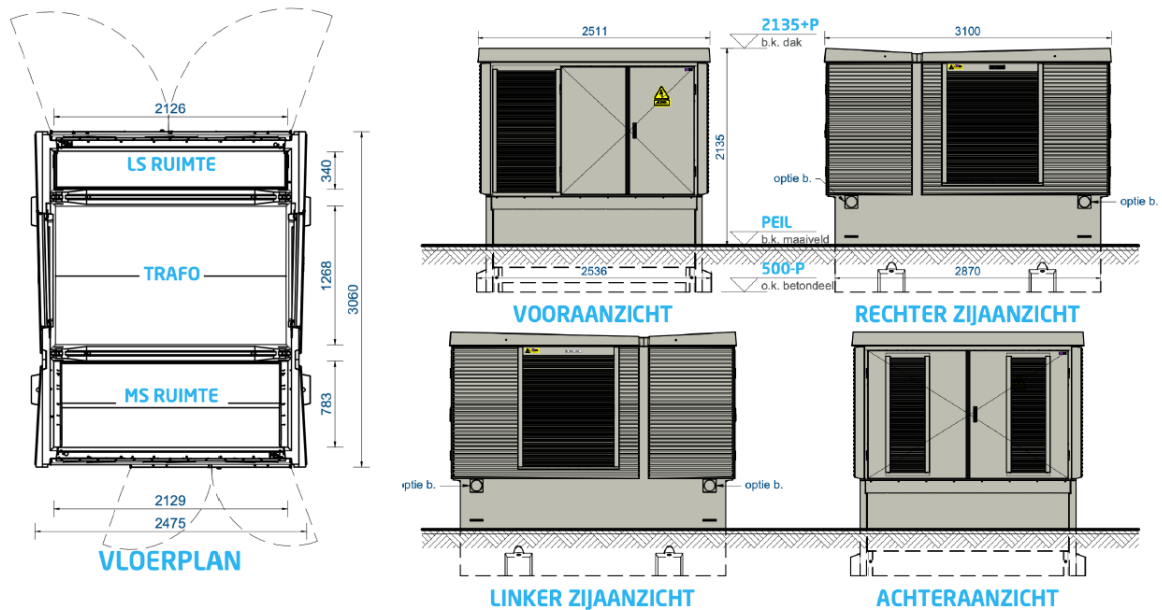
De zonnepanelen op het dak kunnen vergunningvrij worden geplaatst, waardoor er alleen een omgevingsvergunning nodig is voor de ca. 5.500 zonnepanelen in het veld.

Afbeelding 2.4: Netto-oppeervlakte zonneveld

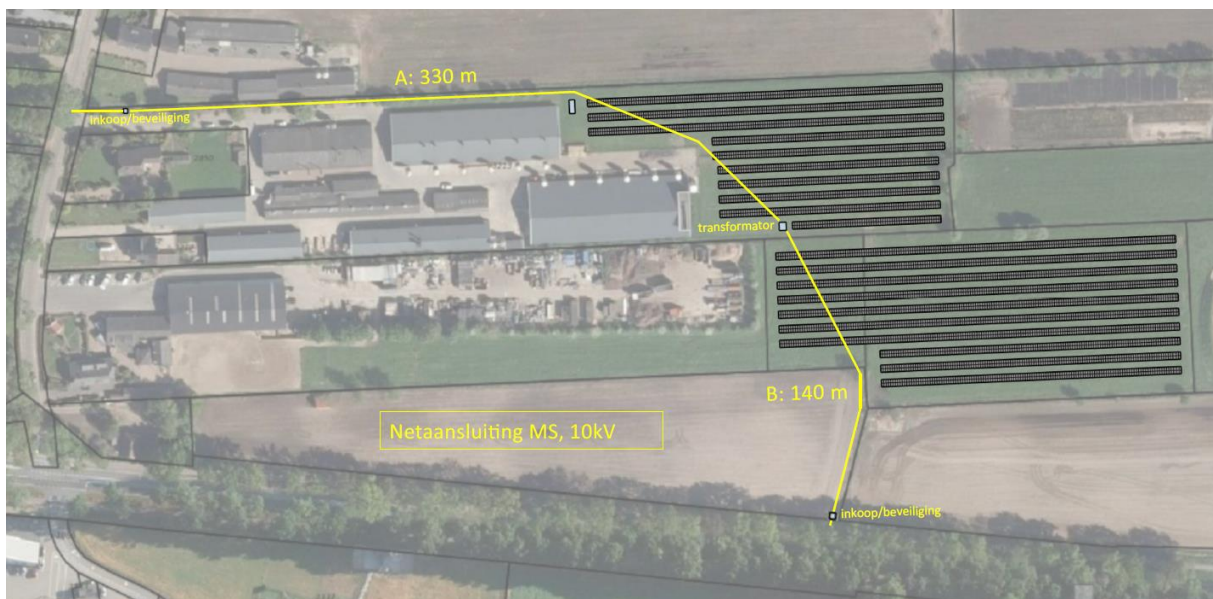
Er wordt een transformator- en inkoopstation geplaatst, alsmede een container voor reserveonderdelen. Deze zijn maximaal 2,60 meter hoog. Ze staan allen binnen het hekwerk, op het lage maaiveld. De omvormers worden onder de zonnepanelen gemonteerd.

Maatvoering en materialisering transformator

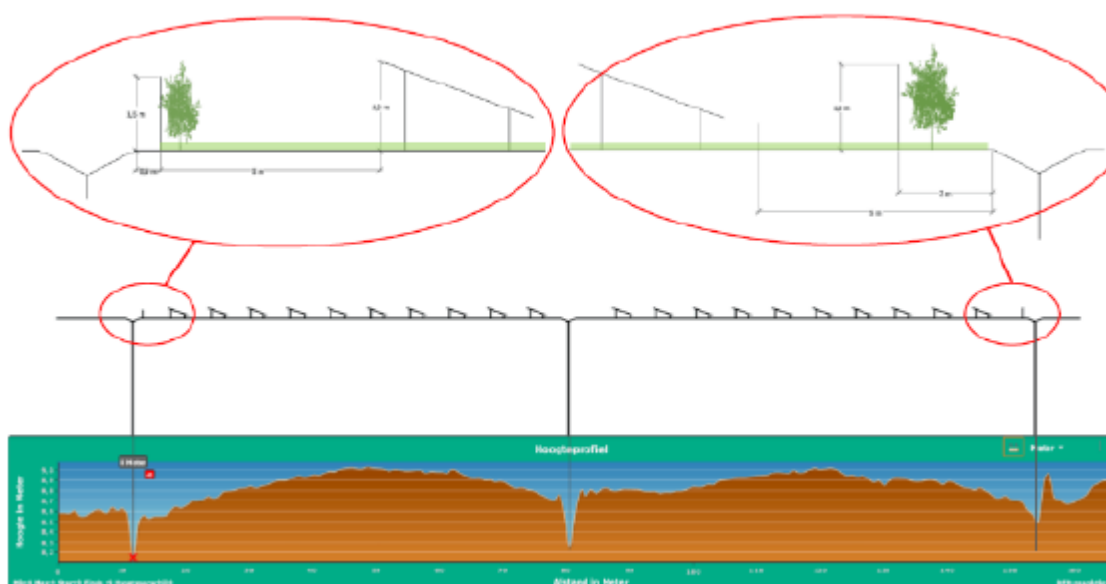

Afbeelding 2.5: Maatvoering en materialisering transformator

Voor de aansluiting op het net zijn twee opties mogelijk. Er is gekozen voor route B, naar de N224.

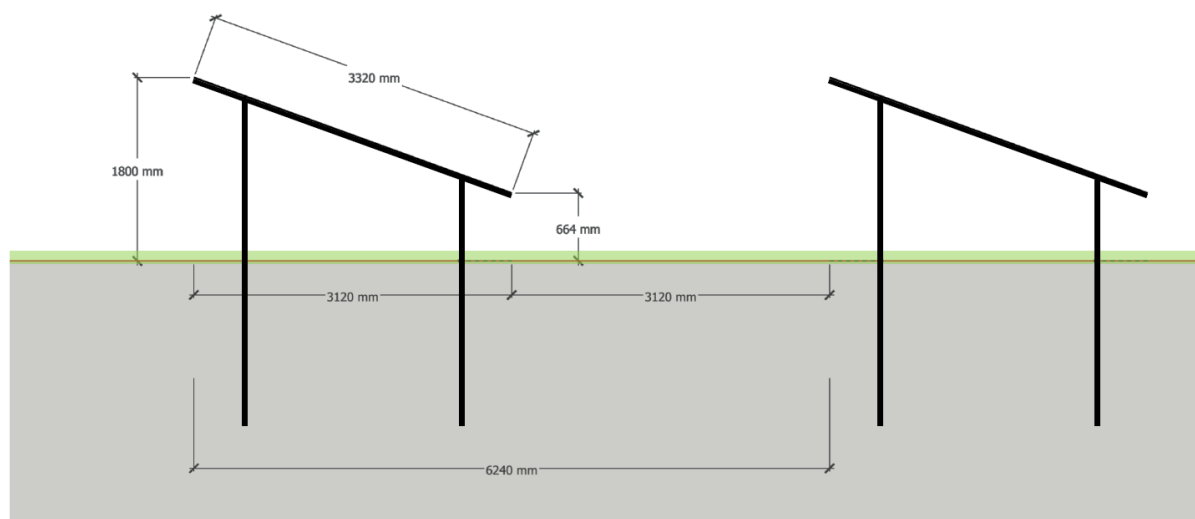
Afbeelding 2.6: Opties voor aansluiting op het net

Afbeelding 2.7: Het profieldoorsnede noord-zuid van de zonneweide, inclusief hoogteprofiel

De panelen worden in rijen opgesteld en bevestigd aan frames die in de grond worden verankerd. Voor optimale opbrengst worden de panelen in zuidelijke richting gericht en onder een hellingshoek geplaatst van 20°.

Doorsnede paneeltafels

Afbeelding 2.8: Doorsnede paneeltafels

2.4. Inrichtingsplan zonneveld

Op basis van de Edese 'Wind- en zonnewijzer', het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Ede' en informatie over het veenontginningslandschap en de biomorfologie is voor een landschappelijk inpassing gekozen die het type landschap "veenontginning" versterkt en de biodiversiteit bevordert.

Afbeelding 2.9: Schematische weergave landschappelijke inpassing

In de bijlage '*Landschappelijk inpassingsplan*' wordt de landschappelijke inrichting, bevordering van biodiversiteit en ecologisch beheer in detail beschreven. Hier worden de belangrijkste aspecten kort samengevat:

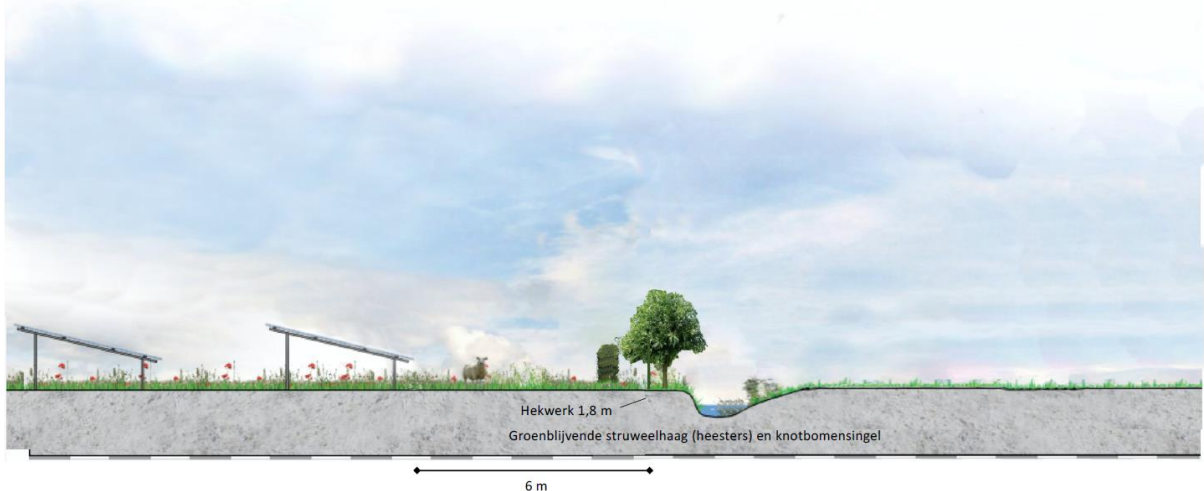
- De bestaande beplanting langs de perceelsgrenzen wordt gehandhaafd;
- Bestaande sloten worden behouden. De verdwenen sloten aan de oost- en westzijde van de percelen 3521 en 3438 worden teruggebracht - aangeduid met C. Deze worden voorzien van een natuurvriendelijke oever (een hoek van minder dan 45 graden);
- De kenmerkende oost-west verkaveling wordt versterkt met beplanting. Met deze beplanting worden de paneelopstellingen tevens zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken.
- Aan de noordzijde van het perceel wordt een elzensingel geplant met een struweelhaag. De plantafstand van de elzen is 4 meter. De haag met inheemse soorten, in drie rijen aangeplant (9 st/m) wordt als hakhout beheerd. Een dergelijke singel met struweel wordt ook toegepast op de kavelstructuur die halverwege het zonnenveld - ook een noordzijde van het veld - aanwezig is. Met een afstand van 4m tussen de elzen komen we uit op maximaal 58 elzen in totaal die langs de noordzijden geplant dienen te worden. Er staan al enkele elzen, er hoeven dus minder bomen aangeplant te worden, maar mogelijkerwijs dat enkele van de bestaande elzen gekapt worden/ziek zijn etc.
- Aan de zuidzijde (zichtzijde N224) worden knotwilgen geplant met een struweelhaag. De plantafstand van de knotwilgen is 5 meter (met een lengte van 160 meter worden er 32 knotwilgen geplant), aanplant als 3 m staken, knothoogte 2 meter, om 3-6 jaar geknot. Deze knotwilgenrij wordt aangevuld met een struweelhaag die binnen 1,0 m van het hekwerk wordt geplaatst. In verband met het onderhoud van de sloten wordt de hoogte van de struweelhaag beperkt tot circa 2 meter.
- De totale lengte van alle hagen samen is 380m, er worden 9 planten per strekkende meter in drie rijen geplant, dat betekent in totaal $380 \times 3 \times 9 = 10.260$ stuks
- In het onderhavige plangebied wordt niet alleen een strook van vijf meter aan de randen ingezaaid, maar het hele terrein wordt met een geschikt inheems zaadmengsel ingezaaid. Een inheems zadenmengsel dat geschikt is voor de hoger gelegen delen van deze locatie is Cruydhoeck Bloemenmengsel G1 voor alle (behalve zware en natte) gronden. Het totale oppervlakte wordt ingezaaid met dit zaadmengsel, ongeveer 12.500m².
- Aanbrengen van een takkenril (40x2m) centraal in het zonnepark.

Noordzijde: maatvoering van randen i.r.t. hoogte paneeltafels

Afbeelding 2.10: Maatvoering van randen in relatie tot hoogte paneeltafels aan de noordzijde

Zuidzijde: maatvoering van randen i.r.t. hoogte paneeltafels

Afbeelding 2.11: Maatvoering van randen in relatie tot hoogte paneeltafels aan de zuidzijde

- De hoogte van de opstelling wordt eveneens zodanig beperkt dat de installatie zo min mogelijk zichtbaar is (Edese wind- en zonnewijzer, blz. 17). Omdat het uitnodigingskader geen exacte eisen stelt aan de hoogte van de zonnepaneleninstallatie, is voor het ontwerp gekozen voor een hoogte van 1,8 meter. Deze is gebruikelijk bij een zuid-opstelling en geeft de mogelijkheid tot een opstelling met rijen van 2 panelen onder een hoek van 20°.
- In het kader van de beveiliging van de panelen en de veiligheid voor de omgeving dient het gehele zonneveld afgesloten te worden voor onbevoegden. Er is voor dit plangebied gekozen voor een transparant hekwerk, hetzelfde type als er al staat, maar dan 1,8m hoog. Een grondwal is hier ongewenst, aangezien deze het open karakter van het landschap ontnemt. Het hekwerk wordt voorzien van faunadoorgangen (blauwe sterren in afbeelding 2.13) van 15-20 cm. Er worden minimaal 22 doorgangen gecreëerd indien het nieuwe hekwerk tot op de bodem rijkt.

Hekwerk: afmetingen, materialisering

- Bestaande hekwerk:
 - Gaashekwerk met groen gecoate metalen palen met gaasafrastering (vierkant vlechtwerk)
 - Huidige hoogte 1,5m hoog (d.m.v. puntdraadhouders op te hogen tot 1,8 m, dit is een eis van de verzekering, zie voorbeeld foto)
- Nieuw hekwerk:
 - Gaashekwerk met groen gecoate metalen palen met gaasafrastering en 2 puntdraden
 - Hoogte 1,8 m

Afbeelding 2.12: Afmetingen en materialisering hekwerk

Afbeelding 2.13: De faunadoorgangen van 15-20 cm in het hekwerk zijn met blauwe sterren weergegeven

2.5. Uitgangspunten ecologie en bevordering biodiversiteit

Uit ecologisch onderzoek door bureau Regelink is gebleken dat de aanleg van de zonneweide geen enkele invloed op beschermde soorten of gebieden heeft. Het gebied wordt momenteel intensief gebruikt en bemest en vormt daardoor geen geschikt habitat voor beschermde flora of fauna. Er staan geen bomen of gebouwen binnen het plangebied die leefgebied kunnen vormen voor (gebouw bewonende) beschermde soorten. Het aanwezige oppervlaktewater wordt door de aanleg van de zonneweide evenmin negatief beïnvloed.

Gezien de sterke afname van de insectenmassa en biodiversiteit wil de initiatiefnemer echter graag een bijdrage leveren aan de bevordering van de biodiversiteit op deze plek.

Ook moet de gezondheid van de bodem en geschiktheid voor o.a. landbouw in stand blijven of liever nog worden verbeterd, zodat deze na verwijdering van de installatie aan het eind van de beoogde periode van maximaal 25 jaar weer meteen in gebruik genomen kan worden.

Op basis van de “Literatuurstudie en formulering richtlijnen voor een ecologische inrichting van zonneparken in de provincies Groningen en Noord-Holland” (RUG 2018) van de RUG, WUR en het Kenniscentrum Akkervogels, opteert de initiatiefnemer een ecologische inpassing met twee plussen:

Afbeelding 2.14: Figuur 1 uit RUG: Van bedreiging van het leefgebied tot groene plus

1. De panelen worden minimaal op 0,65 m afstand van de grond geplaatst, zodat er voldoende toevoer van lucht, licht en water bij de grond komt;
2. De voorkeur gaat uit naar een zuid-opstelling, daarbij blijft voldoende ruimte tussen de panelen, hetgeen vogels lijken te prefereren;
3. De hele zonneweide inclusief een randstrook van circa 5m breedte wordt ingezaaid met een inheems zadenmengsel dat geschikt is voor deze grondsoort;
4. Dit betekent dat dieren als schapen en/of kippen slechts zeer beperkt en alleen extensief gehouden kunnen worden. Omdat schapen immers alles kort eten, ook de bloemen, kunnen deze hooguit één tot tweemaal per jaar ingezet worden, bijvoorbeeld in plaats van het mechanisch maaien. Ook kippen kunnen maar enkele exemplaren van rondlopen om dezelfde redenen.

2.6. Landelijke inpassing en ecologisch beheer

Voor het opstellen van een goede landschappelijke inpassing zijn de volgende stappen uitgevoerd:

1. De randvoorwaarden, handreikingen en aandachtspunten van de omgevingsdienst zijn in kaart gebracht;
2. Een gedetailleerd plan van aanpak voor de landschappelijke inpassing is opgesteld, met onder andere:
 - a) Welk type en hoeveel meter singels er moeten worden aangelegd en waar precies, (kaartje met locaties, afstanden en types);
 - b) De oppervlakte, locatie en zadenmengsels van de bloemenranden en het veld onder de panelen;
 - c) Hoeveel meter hekwerk er nodig is, hoe hoog en waar;
 - d) Voor welke soorten moet het passeerbaar zijn? En hoeveel passages moeten er worden geplaatst;
 - e) Jaarlijks beheer en instandhouding.
3. Aan de hand van dit plan voor een landelijke inpassing is mede een ecologisch beheerplan opgesteld.

Voor de volledig beschrijving van de landschappelijk inpassing en het ecologisch beheer wordt verwezen naar de bijlage 'Landschappelijk inpassingsplan'. De zadenmengsels zullen betrokken worden van De Cruydhoeck.

2.7. Ontsluiting met het oog op brandveiligheid

De ontsluiting voor het installeren, beheer en onderhoud en toegang voor de brandweer zal via de oprit van de Meikade 4b zijn. Deze bestaande verhardingswegen op het terrein voldoen reeds aan de eisen van de brandweer.

In overleg met de brandweer is het plan zo uitgelegd dat het transformatorstation via de bestaande

verharde toegangswegen (blauwe stippellijn in afbeelding 2.15) bereikbaar zijn en dat de omvormers zodanig geplaatst zijn dat deze bij brand met een maximale inzetdiepte van 60 meter bereikbaar zijn voor de brandweer.

Afbeelding 2.15: Brandveiligheid: bereikbaarheid en bestrijdbaarheid

3. Beleidskader

3.1. Rijksbeleid

3.1.1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonneveld is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met het plangebied

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergoederd is. De ontwikkeling van het zonneveld volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.1.2. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Gemeenten moeten voortaan bij het vaststellen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen rekening houden met het Barro.

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald dat de rijksoverheid bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels kan stellen over onder andere de inhoud van bestemmingsplannen. Met het Barro heeft de rijksoverheid van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. Het doel van het Barro is dat een aantal projecten die de rijksoverheid van rijksbelang vindt, dwingend worden geborgd in bestemmingsplannen of andere ruimtelijke plannen van lagere overheden. In het Barro zijn de projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en in de bijlagen met digitale kaartbestanden ingekaderd. Per project zijn vervolgens regels gegeven waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. Het gaat om de volgende projecten: Mainport Ontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en Waddengebied, Defensie en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met het plangebied

De realisatie van een zonneveld past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

3.1.3. Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt het volgende in:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op de voorliggende percelen is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. De Raad van State heeft namelijk recent een uitspraak gedaan waarin een zonnepark niet als stedelijke ontwikkeling wordt aangemerkt. In deze uitspraak is het volgende overwogen:

Uit overweging 6.2 van de uitspraak van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, blijkt dat de Afdeling diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling heeft aangemerkt. Genoemd worden: een hoogspanningsverbinding, een windturbinepark en een transformatorstation. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering met betrekking tot een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat een zonnepark, net als een windturbinepark, zich bij uitstek niet goed leent om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro op een dergelijke voorziening zou daarentegen juist tot gevolg hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.¹

Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat onder andere aangegeven in de Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland en in de Routekaart Ede Energieneutraal van de gemeente Ede. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonneveld draagt bij aan deze behoefte en profilering. De gemeente Ede heeft als opgave voor 2022 om netto 50 hectare aan zonnepanelen in het veld te realiseren.
2. Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om aan de ambities uit het overheidsbeleid te kunnen voldoen, zijn daartoe ook zonnenvelden noodzakelijk. Dit is ook verwoord in het Coalitieprogramma van de gemeente Ede (50 hectare in de komende collegeperiode tot 2022). Voor een economisch rendabel zonneveld dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een groot oppervlakte nodig dat effectief gebruikt kan worden. Een zonneveld met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Ede. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar,

¹ ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178.

waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies.

Het plangebied van deze ontwikkeling ligt in het landelijk gebied waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar en inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Het is financieel essentieel dat het zonneveld binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied.

Het zonneveld is goed te bereiken en het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen kan, door een goede landschappelijke inpassing, worden geminimaliseerd.

Het zonneveld wordt aangelegd voor de duur van maximaal 25 jaar en wordt planologisch mogelijk gemaakt met een omgevingsvergunning en afwijking van het bestemmingsplan. Aan het einde van de looptijd worden de percelen weer opgeleverd met de functie en bestemming zoals deze is verkregen. Dit wordt geborgd met een vergunningvoorschrift.

3.1.4. Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020.

Relatie met het plangebied

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt naar verwachting 2 MW duurzame energie opgewekt, op een zonneveld van circa 1,73 hectare. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een forse bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020 en aan de doelstelling van de gemeente waarbij wordt voorzien in 50 hectare in de komende collegeperiode.

3.1.5. Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnenvelden kan SDE+-subsidie worden aangevraagd.

Relatie met het plangebied

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.1.6. Water

Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw

De kern van het advies van de commissie Waterbeheer 21^e eeuw is het water meer ruimte geven voordat het die ruimte neemt. Dit betekent dat in het landschap en de stad meer ruimte beschikbaar moet komen voor het opslaan van water. De strategie van het waterbeleid valt uiteen in drie sporen: Anticiperen in plaats van reageren, Meer ruimte naast techniek en Vasthouden, bergen en afvoeren.

De Watertoets is een direct gevolg uit de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw. Het is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. De waterparagraaf is verplicht en wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 (hierna NWP2) geeft het integrale kader voor het waterbeleid van het Rijk voor de komende zes jaar en geeft uitvoering aan de Europese richtlijnen voor waterkwaliteit, de mariene strategie en de overstromingsrisico's. De Stroomgebiedbeheerplannen, het Programma

van maatregelen mariene strategie, de Beleidsnota Noordzee en de Overstromingsrisicobeheerplannen maken onderdeel uit van het NWP2.

Het NWP2 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Met dit NWP2 zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit, een duurzaam beheer en goede milieutoestand van de Noordzee en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Hierbij wordt gestreefd naar een integrale benadering door economie (inclusief verdienvermogen), natuur, scheepvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie en cultureel erfgoed zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen. Het beleid en de maatregelen in dit Nationaal Waterplan dragen bij aan het vergroten van het waterbewustzijn in Nederland.

3.1.7. Ecologie/Natuur

De Nederlandse natuur wordt op verschillende wijzen beschermd: de soortenbescherming, de gebiedsbescherming (via de Wet natuurbescherming, hierna ook afgekort als Wnb) en het beleid voor de voormalige Ecologische hoofdstructuur (dit laatste is inmiddels overgegaan in een provinciaal natuurnetwerk, genaamd het Gelders Natuurnetwerk (GNN)).

Met ingang van 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming inwerking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

Natura 2000

De natuur binnen de Europese Unie is van grote biologische, esthetische en economische waarde. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden, die aangewezen zijn onder de Wet natuurbescherming, waaronder de Veluwe (gebiednr. 57) en (deels) het Binnenveld (gebiednr. 65) in de gemeente Ede. Voor deze gebieden gelden instandhoudingsdoelen, die zijn vastgelegd in een aanwijzingsbesluit en verder worden uitgewerkt in een Natura 2000 Beheerplan. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht door plannen, projecten en handelingen binnen en buiten de beschermde gebieden.

De wet bevat de procedures die moeten worden gevoerd bij besluitvorming over deze plannen en projecten. Bij het nemen van dit projectafwijkingbesluit dient de plantoetsing volgens artikelen 2.7, lid 1 en 2.8 Wnb toegepast te worden: wanneer op voorhand kan worden uitgesloten dat het voornemen, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen en projecten significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, kan het besluit genomen. Nader onderzoek (passende beoordeling) of een vergunning is dan niet nodig.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidings-gebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

3. **Beschermingsregime andere soorten.** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

De Wet natuurbescherming maakt invulling van de wet door provincies mogelijk, hiertoe kunnen provincies een eigen invulling geven aan de bescherming van soorten. Voor een aantal meer algemene soorten is een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en/of bestendig beheer en onderhoud. Deze is voor Gelderland te vinden in bijlage 28 van de omgevingsverordening, onderdeel Wet natuurbescherming.

Daarnaast dient men wel voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht beschermingsstatus, ontheffing of vrijstelling.

Stikstofdepositie

In een dichtbevolkt land als Nederland is het een uitdaging om een evenwicht te vinden tussen veerkrachtige natuur en gezonde economie. Het Rijk en provincies geven ruimte aan ondernemers, omdat ze belangrijk zijn voor onze economie. Tegelijkertijd moeten economische activiteiten passen binnen de draagkracht van de natuur, want economie en natuur hebben elkaar nodig.

Al jaren is er in Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstof (ammoniak en stikstofoxiden). Dit is schadelijk voor de natuur. Het belemmert ook vergunningverlening voor economische activiteiten. Projecten mogen niet tot een toename aan stikstofuitstoot leiden. In paragraaf 4.4 wordt nader ingegaan op dit aspect.

3.1.8. Erfgoedwet

De Erfgoedwet regelt de integrale bescherming van het waardevolle cultureel erfgoed. Sinds 1 juli 2016 zijn de verschillende wetten en regels voor behoud en beheer van cultureel erfgoed samengegaan in één wet. De wet regelt op rijksniveau wat verstaan wordt onder cultureel erfgoed en op welke wijze dit kan worden beschermd. De omgang met het onroerende erfgoed wordt straks geregeld in de nieuwe Omgevingswet. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn de artikelen hierover te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

Het betreft:

- vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie;
- bescherming van stads- en dorpsgezichten.

Belangrijke uitgangspunten uit de Monumentenwet 1988, zoals de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem en het inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening en de financiering van onderzoek ('de verstoorder betaalt'), blijven dus onverminderd van kracht.

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan en bij de bestemming van de in het plan begrepen gronden moet dan ook rekening worden gehouden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische resten.

3.1.9. Besluit ruimtelijke ordening en cultuurhistorie

Door wijziging per 1 januari 2012 van het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6) dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

3.2. Provinciaal beleid

3.2.1. Gelders Energie Akkoord

Op 17 maart 2015 hebben ruim 100 partijen het Gelders Energie Akkoord ondertekend. Bij dit akkoord hebben diverse gemeenten, waterschappen en de provincie en andere organisaties zich verenigd om tot het akkoord te komen. In dit akkoord is uitgesproken om het aantal zonnenvelden sterk te laten groeien.

In het Gelders Energie Akkoord is ook het volgende opgenomen: *In 2020 moet in Gelderland zeker 230,5 MW aan windenergie zijn gerealiseerd. Indien bij de tussenevaluatie in 2016 blijkt dat Gelderland de 14% duurzame energie in 2020 niet zal halen, dient onderzocht te worden of een hogere doelstelling aan Gelderse windenergie noodzakelijk is om tegenvallers bij andere vormen van duurzame energieopwekking te compenseren.* Onder andere met dit beleid op het gebied van zonne-energie streeft de provincie Gelderland er naar om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het Nationaal energieakkoord in Gelderland (versneld) gerealiseerd wordt en zelfs voorbijgestreefd kan worden.

3.2.2. Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is door Provinciale Staten vastgesteld op 19 december 2018. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is op 1 maart 2019 in werking getreden.

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is beleid opgenomen betreffende de energietransitie. Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Het provinciale streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, wil Gelderland in de toekomst schoon en gezond blijven. Er is geen tijd te verliezen. In 2030 wil de provincie – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken. Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zet de provincie in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zet de provincie in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. De provincie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: de provincie pakt de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, wil de provincie de ambitie halen. In de bodem zoekt de provincie naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op het mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. De provincie ziet al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze

initiatieven wil de provincie verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met partners moet de provincie bepalen waar de noodzakelijke extra meters gemaakt kunnen worden en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zet de provincie zich in en pakt door, als dat nodig is.

Provinciale ambitie:

- *In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.*
- *Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.*

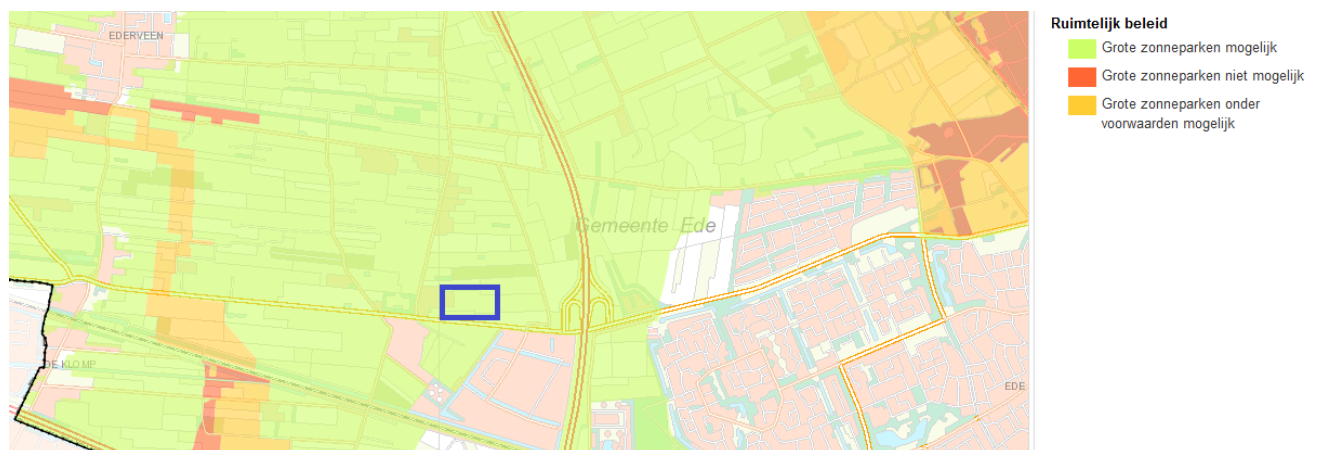
(on)Mogelijkheden grote zonnenvelden

In de Omgevingsvisie heeft de provincie zones aangewezen waar:

- Grote zonnenvelden mogelijk zijn,
- Grote zonnenvelden niet mogelijk zijn,
- Grote zonnenvelden onder voorwaarden mogelijk zijn.

Aan iedere categorie liggen verschillende argumenten ten grondslag. Zo zijn locaties gelegen in het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en glastuinbouwgebieden niet mogelijk. In andere gebieden, zoals Natura 2000, landbouwontwikkelingsgebieden, waterwingebieden, groene ontwikkelingszone, waardevol open gebied, dagrecreatiecentrum en nationaal landschap zijn grote zonnenvelden onder voorwaarden mogelijk. In de overige gebieden, waar gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen, is de ontwikkeling van grote zonnenvelden mogelijk.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een grondgebonden zonnenveld. Dit is volgens het provinciale beleid mogelijk. Het plangebied is aangewezen als een gebied waarin grote zonnenvelden mogelijk zijn. Dit zijn gebieden waar de gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen voor de ontwikkeling van grote zonnenvelden. De gemeente heeft de uiteindelijke bevoegdheid om hier een groot zonnenveld toe te staan.

Afbeelding 3.1: Uitsnede uit themakaart Ruimtelijk beleid (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland). Het plangebied bevindt zich binnen de blauwe omlijning.

De ervaring leert bij de realisatie van grote zonneparken dat voor draagvlak een goed ontwerp en betrokkenheid van omwonenden van groot belang is. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met de specifieke kenmerken van de plek en de omgeving. Zo kan aandacht worden besteed aan de hoogte van het park, zichtlijnen vanuit de omgeving, eventuele afscherming door beplanting en invloed van weerkaatsing van zonlicht. Door de relatief geringe hoogte van de zonnepanelen is landschappelijke inpassing vaak goed mogelijk. Bij de aanleg van grote zonneparken dient aandacht te worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschappelijk ontwerp. De betrokkenheid van omwonenden kan worden vergroot door het ruimtelijk ontwerp van het park te visualiseren en rekening te houden met hun wensen. Maar ook door financiële participatie van omwonenden mogelijk te maken en door te kijken of bij de aanleg ook andere wensen van omwonenden gerealiseerd kunnen worden,

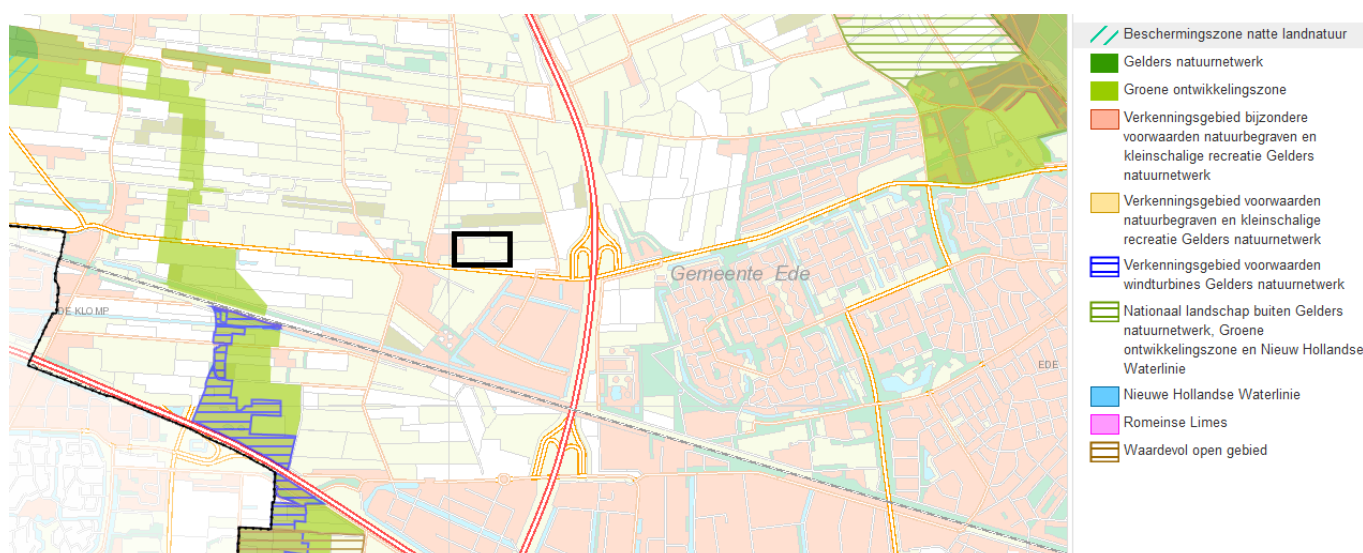
zoals het mogelijk maken van recreatief (mede) gebruik van het zonnepark. Het combineren van grote zonneparken met andere functies in een gebied heeft de voorkeur. Hierbij valt te denken aan een combinatie met luchthaven (zonnepanelen onder aanvliegroute vliegtuigen), defensie terreinen, stortplaatsen, wegen (eventueel op geluidsschermen), grondwaterbeschermingsgebieden en als drijvende panelen op plassen en waterbergingsgebieden. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente.

Relatie met het plangebied

Het zonneveld aan de Meikade 4B en 4C in Ede wordt ontwikkeld voor de duur van maximaal 25 jaar. De huidige bestemming blijft behouden en de ontwikkeling van het zonneveld gaat samen met een landschappelijke en natuurlijke inrichting en extensief beheer door schapen en kippen. Hiermee voorziet de ontwikkeling in een combinatie van functies. Het inrichtingsplan is opgesteld in afstemming met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook zijn er diverse mogelijkheden voor participatie. Het zonneveld draagt bij aan het provinciale doel om duurzame energie op te wekken. Geconcludeerd wordt dat het initiatief past binnen de algemene doelstellingen van de Omgevingsvisie Gelderland.

Landschap en natuur

Het plangebied voor het zonneveld ligt niet in aangewezen waardevolle landschappelijke gebieden en niet in beschermde natuurgebieden.

Afbeelding 3.2: Uitsnede uit kaart Natuur en Landschap (bron: Afdeling 2.6 Omgevingsverordening Gelderland). Het plangebied bevindt zich binnen de zwarte omlijning.

3.2.3. Omgevingsverordening

Met een omgevingsverordening stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 24 september 2014 de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Op 19 december 2018 zijn de meest recente wijzigingen in de Omgevingsverordening vastgesteld. Deze wijzigingen zijn op 1 maart 2019 in werking getreden.

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De Omgevingsverordening is er een van. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De verwachting is dat de

Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

In de Omgevingsverordening zijn onderwerpen genoemd die aandacht vragen in de uitwerking en motivering van het onderliggende projectafwijkingbesluit. In hoofdstuk 4 worden deze thema's beschreven in relatie tot het voorliggende projectafwijkingbesluit.

Relatie met het plangebied

In de Omgevingsverordening zijn geen specifieke regels opgenomen voor de realisatie van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, omdat de provincie de uitvoering en besluitvorming bij de gemeenten heeft neergelegd.

3.3. Regionaal

3.3.1. Strategische agenda 2020-2025

De Regio FoodValley bestaat (qua grondgebied) uit de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. In 2011 was FoodValley nog een abstract begrip met een doel: het bestond uit een beeld van een agrofoodregio die de wens had uit te groeien tot een economisch krachtige, vitale, duurzame groene regio, waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is. Acht gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs/onderzoek en provincies Gelderland en Utrecht hebben zich sindsdien samen sterk gemaakt voor dat doel. Er is een gezamenlijk toekomstbeeld geschetst voor 2025.

De Strategische Agenda is de leidraad voor die keuzes in de komende vier jaar. De opgaven en de doelen om in 2025 tot de top te behoren betreffen:

- het verbeteren van de kennisinteractie;
- het uitbouwen van zogeheten global pipelines;
- het vergroten van de innovatiekracht;
- het aanscherpen en verbeteren van branding & marketing;
- het versterken van een fysiek en sociaal duurzame leefomgeving.

Binnen duurzaamheid wordt onderscheid gemaakt in fysieke duurzaamheid (milieu, duurzame innovaties op het gebied van voeding en biomassa) en sociale duurzaamheid.

De realisatie van een zonneveld past binnen de Strategische agenda. Het draagt namelijk bij aan het bevorderen van een duurzaam leefklimaat.

3.3.2. Gebiedsvisie Regio FoodValley

De Gebiedsvisie Regio FoodValley beschrijft de gezamenlijke ambities en opgaven en levert handreikingen op voor de regio, samenwerkingsverbanden van enkele gemeenten en individuele gemeenten om te komen tot de missie en ambitie.

In verdiepende sessies met bestuurders, burgers en ondernemers die begin 2013 hebben plaatsgevonden, zijn per thema diverse doelen en wensen geformuleerd als perspectief voor de langere termijn. Het gaat dan om de volgende thema's:

- faciliteren van bedrijven;
- relatie onderwijs en arbeidsmarkt;
- mobiliteit en bereikbaarheid;
- afstemmen regionale woningmarkt;
- vernieuwen landbouw;
- leefomgeving;
- duurzaamheid;
- recreatie.

De bovengenoemde thema's hebben te maken met de hoofddoelen uit de Strategische Agenda Regio FoodValley, die de betrokken partijen willen bereiken door het uitzetten van hoofdrichtingen.

Geconcludeerd wordt dat duurzaamheid belangrijk is voor de profilering van de FoodValley regio.

Speerpunten die passen bij een herkenbaar profiel voor FoodValley zijn bijvoorbeeld de relatie tussen

food-en-energie en food-en-afval; het sluiten van kringlopen en een biobased economy. Inzet van aanwezige kennis en het bedrijfsleven kan nieuwe innovaties opleveren. Hoewel duurzame energie heel goed past bij de kernwaarden van de regio moet voorzichtig worden omgegaan met het fijnmazige en kwetsbare landschap in de FoodValley. Men wil daarom heel gericht investeren in duurzame energie. Daarbij wordt gelet op de inpasbaarheid van initiatieven in het landschap.

Het voorliggende plan betreft een dergelijke investering in duurzame energie. Een zonneveld is op deze plek goed landschappelijk inpasbaar. Bovendien is er sprake van extensief beheer door schapen en kippen, waardoor er in beperkte mate sprake is van dubbel ruimtegebruik. Dit past goed in de regionale doestellingen.

3.3.3. Citydeal regio Gelrestad (april 2017)

Met deze City Deal beogen Regionale maatschappelijke partners om Gelrestad (de stedelijke regio's Arnhem, Nijmegen, Ede en Apeldoorn) en de provincie Gelderland, een innovatieve koploper van Nederland te laten zijn op de sectoren Energy, Food en Health. Het Rijk juicht deze ambitie toe en ondersteunt dit via onder andere de inzet en acties zoals verwoord in deze deal. Daarbij zetten Partijen zich in om via projectmatige samenwerking rond de thema's mondiale energietransitie, duurzaamheid, gezondheid en voedsel cross-overs te realiseren tussen de sectoren Food, Health en Energy. Daarmee draagt de City Deal tegelijkertijd bij aan de realisatie van het Gelders Energieakkoord. Daarnaast werken partijen samen om de stedelijke regio's binnen Gelrestad verder te profileren als bron voor innovatie en economisch potentieel voor de BV Nederland.

3.4. Gemeentelijk beleid

3.4.1. Structuurvisie Ede Buitengebied

Op 29 september 2011 heeft de raad van de gemeente Ede de 'Structuurvisie Buitengebied Ede' 'Ruimte voor Kwaliteit' vastgesteld. In de Structuurvisie Buitengebied Ede zet de gemeente Ede de koers uit voor het buitengebied tot 2030.

Het uitgestrekte buitengebied van Ede kent grote tegenpolen. Aan de ene kant de Veluwe: een natuurgebied van (inter)nationale allure. Aan de andere kant het intensief gebruikte agrarische landschap van de Vallei. In het midden Ede—stad; een knooppunt van bedrijvigheid en grootschalige infrastructuur. De stad en het landschap zijn in beweging. De dynamiek lijkt soms te botsen met de wens tot behoud en verbetering van het leefmilieu van mens, dier en plant. Met de Structuurvisie Buitengebied wil de gemeente Ede ruimte geven aan de dynamiek van het buitengebied. De gemeente Ede wil daarbij sturen op ruimtelijke kwaliteit. De visie biedt een langetermijnvisie voor het buitengebied van Ede, met richtinggevende beleidsuitspraken voor de op te stellen bestemmingsplannen en ander ruimtelijk beleid. Daarnaast zet het plan concrete uitvoeringslijnen uit voor de korte en middellange termijn.

Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan nieuwe kwaliteit van het buitengebied van Ede; zowel op ruimtelijk/fysiek, economisch als op sociaal/maatschappelijk niveau. De visie op het buitengebied van Ede is gericht op de volgende vier beleidsdoelen:

- Een integrale ontwikkelingsgerichte aanpak. De ontwikkeling dient zich te richten op sterke economische dragers en een aantrekkelijke en duurzame inrichting.
- Een sterke samenhang tussen stad en land. Het buitengebied en de stedelijke samenleving vormen één geheel.
- Een sterk Groen blauw casco, dat de natuurkernen met elkaar verbindt. Het sterke Groen blauwe casco is noodzakelijk, als antwoord op de voortschrijdende uitbouw van de stedelijke gebieden van Ede en Veenendaal en de voortschrijdende dynamiek van het buitengebied.
- Een sterke eigenheid van Ede. Alle nieuwe ontwikkelingen – zowel in grootschalige ontwikkelingen als in kleinere particuliere initiatieven – dienen voort te bouwen op de huidige kenmerkende kwaliteiten van het Edese buitengebied.

De planlocatie is gelegen in het verwevingsgebied. In de verwevingsgebieden liggen goede kansen in het combineren van gangbare of biologische grondgebonden landbouw, streekproducten, zorglandbouw, minicampings en andere vormen van recreatie en 'groene en blauwe' diensten. Een extra stimulans kunnen de projecten van Food Valley vormen.

De 'Structuurvisie Ede Buitengebied' bevat geen beleid voor het opwekken van duurzame energie als windenergie en zonne-energie. De realisatie van een zonneveld in het verwevingsgebied, in de nabijheid van het stedelijk gebied van Ede, past binnen de gemeentelijke beleidsdoelen. Door de tijdelijkheid van de vergunning (maximaal 25 jaar), het extensieve agrarische beheer, de landschappelijke inpassing en de ecologische beheersmaatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan de visie, doelstellingen en waarden van de 'Structuurvisie Buitengebied Ede'.

3.4.2. Routekaart Ede Energieneutraal

Op 8 maart 2018 heeft de raad van de gemeente Ede de Routekaart Ede energieneutraal vastgesteld. De gemeente Ede wil uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent dat alle energie die in 2050 in de gemeente gebruikt wordt (inclusief de energie voor verkeer en vervoer, excl. de energie voor consumptie, zoals vliegreizen en vleesconsumptie), met hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt waarbij de voorkeur wordt gegeven aan opwekking binnen de eigen gemeentegrenzen.

Om zover mogelijk te komen, moet in de periode tot 2020 worden ingezet op:

- Vergaande energiebesparing (elektriciteit) bij huishoudens en bedrijven, waarbij nu al rekening gehouden moet worden met de toenemende elektriciteitsvraag ten gevolge van het uitfasen van aardgas (trend naar all-electric);
- De aanleg en grootschalige uitrol van zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven;
- Het in beeld brengen en benutten van de ruimtelijke mogelijkheden voor grootschalige opwekking (zonnevelden, windturbines), het reserveren van ruimte voor deze voorzieningen en het stimuleren/faciliteren van de aanleg ervan. De realisatie van de grootschalige opwekking zal een grote ruimtelijke impact hebben, met name in het Edese buitengebied. Voor wat betreft zonnevelden kunnen de effecten deels worden beperkt door een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

In het stappenplan behorende bij de Routekaart is zonne-energie in veldopstelling genoemd als een van de maatregelen om het einddoel (Ede energieneutraal in 2050) te kunnen halen. Zonne-energie in veldopstelling wordt steeds interessanter; het is op weg naar een volwaardig businessmodel. Voor 2022 dient circa 50 hectare zonnepanelen in veldopstelling gerealiseerd te worden. Op de middellange termijn neemt zonne-energie in veldopstelling toe met 77 hectare. Voor de lange termijn (2030-2050) bereikt zonne-energie in veldopstelling zijn maximale potentie door toename met bijna 200 hectare, tot in totaal 300 hectare.

Op de middellange termijn (2020 -2030) geldt voor hernieuwbare elektriciteit: waar het maar kan. In deze periode vindt de uitrol van grootschalige hernieuwbare opwekking van elektriciteit (windturbines en zonnevelden) inclusief slimme netten (smart grids) plaats, waarbij een link wordt gelegd met mobiliteit en mogelijke opslag van hernieuwbare energie (bv. wijk- en buurtaccu's).

3.4.3. Coalitieakkoord 2018-2022, gemeente Ede

In het bestuursakkoord 2018-2022 'Ruimte voor Ede' staan de belangrijkste uitgangspunten voor de toekomst van Ede. Het betreft een bestuursakkoord van de fracties van ChristenUnie, CDA, GemeenteBelangen, VVD en GroenLinks. In het bestuursakkoord zijn ook afspraken gemaakt over duurzaamheid en Ede energieneutraal 2050.

Om energieneutraal te worden wordt ingezet op veel maatregelen tegelijkertijd. De eerste winst zit in energiebesparing. Naast besparing wordt fors ingezet op duurzame opwekking van energie. Hierbij wordt het raadsbesluit van maart 2018 (routekaart Ede energieneutraal) uitgevoerd om de plaatsing van twee windmolens voor te bereiden, twee windmolens te realiseren, vijftig hectares zonnevelden en een verdrievoudiging van het aantal zonnepanelen op daken te realiseren in de raadsperiode 2018-2022. De fracties willen in de tweede helft van 2018 een uitnodigingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking (wind en zon) opstellen. Dit kader geeft voorwaarden voor inpassing en afweging voor het gebruik van gronden zoals landbouwgrond en hoe de locaties van windmolens worden bepaald. In gebieden zoals bij bedrijventerrein BTA12 en langs de A30 wordt gezocht naar locaties voor meer windmolens. Het is een harde eis dat de lokale gemeenschap maximaal profiteert van grootschalige duurzame energieopwekking. Bewonersinitiatieven en initiatieven van Edese (agrarische) bedrijven hebben dan ook de voorkeur.

Het voorliggende plan voor de realisatie van een zonneveld, op gronden nabij de kern Ede, die goed landschappelijk zijn in te passen, past binnen de doelstellingen van de routekaart en het coalitieakkoord.

3.4.4. Wind- en zonnewijzer gemeente Ede

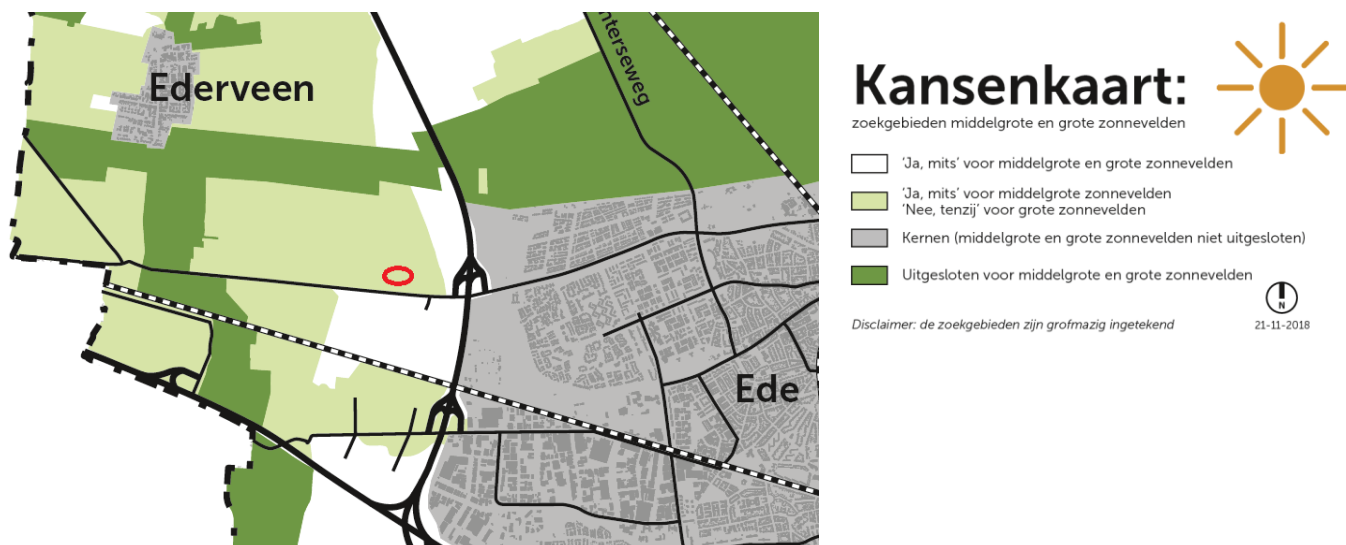
Op 12 december 2019 heeft de gemeenteraad de meest recente versie van de 'Wind- en zonnewijzer' vastgesteld. De 'Wind- en zonnewijzer' dient als 'houvast' bij initiatieven voor duurzame energieopwekking van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers in en buiten Ede. De 'Wind- en zonnewijzer' is geldig tot medio 2022. In de 'Wind- en zonnewijzer' wordt het beleidskader geschetst, de rol van participatie en regels voor het inpassen van de initiatieven. De 'Wind- en zonnewijzer' is gebaseerd op de Routekaart die Ede moet helpen om energieneutraal te worden in 2050. Hoeveel energie er in de gemeente Ede verbruikt zal worden is nu nog niet exact te bepalen. Het energiegebruik is daarom geschat op basis van de huidige kennis. De gemeente Ede heeft voor 2022 de volgende opgave gesteld op het gebied van zon: 50 hectare zonnepanelen in het veld en 132.000 zonnepanelen op daken. Voor 2050 is de ambitie om 318 hectare zonnepanelen en 911.000 zonnepanelen op daken te realiseren.

De gemeente Ede heeft een groot buitengebied met daarin verschillende kleinschalige landschapstypen. Door de ligging tussen de Veluwe en de Vallei heeft het gebied een rijke ontwikkelingsgeschiedenis die tot op heden terugkomt in het landschap. Voor inpassing van initiatieven gelden hier de 'omgangsvormen' voor het landelijk gebied, zoals onder meer toegepast in de 'Menukaart Regio Food Valley'. Bij de beoordeling van initiatieven wordt gekeken naar een zorgvuldige landschappelijke inpassing, het voorkomen van onaanvaardbare negatieve neveneffecten, het voldoen aan wettelijke normen en de eventuele maatschappelijke tegenprestatie in de vorm van een financiële bijdrage. Voor het proces bij grote windturbines, middelgrote zonnevelden en grote zonnevelden geldt de aanpak van de omgevingsdialoog.

Kansenkaart zon

Bij de afweging van initiatieven voor duurzame opwekking van wind- en zonenergie gebruikt de gemeente Ede een aantal locatiecriteria. Deze criteria zijn gebaseerd op het provinciaal beleid (vastgelegd in de Omgevingsvisie Gelderland), aangevuld met gemeentelijk beleid, zie vorige paragrafen. Zo worden in de eerste stap van de routekaart gebieden met hoge landschappelijke, cultuurhistorische of ecologische waarden in principe uitgesloten voor de ontwikkeling van middelgrote en grote zonneparken en windturbines. De kansenkaart is een ruimtelijke onderlegger voor de mogelijkheden voor het opwekken van wind- en zonne-energie.

Bij de ontwikkeling van een zonneveld kiest de gemeente voor kwaliteit: het beschermen van de bestaande kwaliteiten en het benutten van de mogelijkheden van de plek. Hierbij horen indicatieve zones waar zonnepanelen mogelijk of niet mogelijk zijn. De uitwerking van zonne-energie is vervolgens maatwerk, waarbij rekening gehouden dient te worden met de kernkwaliteiten van het gebied waardoor in de overgangsgebieden ontwikkelingen mogelijk zijn.

Afbeelding 3.3: Kansenkaart zon met plangebied globaal in het rood weergegeven

Het zonnenveld aan de Meikade 4B en 4C in Ede is een middelgroot zonnenveld volgens de definitie uit de 'Wind- en zonnwijzer'. Het zonnenveld heeft namelijk een netto-oppervlakte dat groter is dan 150 m², maar kleiner is dan 2 hectare. Het zonnenveld ligt in een zone waar voor middelgrote zonnenvelden een 'ja, mits'-principe geldt (lichtgroen gebied). 'Ja, mits' betekent dat deze locaties als wenselijk worden gezien voor zonnenvelden, maar er moet op detailniveau naar elk initiatief gekeken worden of deze op het door de initiatiefnemer aangegeven perceel goed in te passen is. Hierbij zijn ontwerpprincipes gesteld.

Het zonnenveld is in het onderhavige geval goed in te passen en voldoet aan de ontwerpprincipes. Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage 'Landschappelijk inpassingsplan' en de paragrafen 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 en 4.9.

Edese zonneladder

Bij de afweging van kleine, middelgrote en grote initiatieven hanteert de gemeente Ede een zonneladder. Deze zonneladder loopt vooruit op de nationale zonneladder, die nog moet worden opgesteld. De zonneladder helpt bij de beoordeling van de geschiktheid van de initiatieven voor duurzame energie op perceelniveau. De ladder heeft de volgende treden:

1. Eerst op daken
Zonnepanelen op daken hebben onze eerste voorkeur. Omdat het totale (geschikte) dakoppervlak in bestaand bebouwd gebied onvoldoende is, is er ook rekening gehouden met zonnenvelden op de grond.
2. Dubbel ruimtegebruik
Het kan hierbij gaan om een combinatie van zonnepanelen met parkeerterreinen, vliegvelden, agrarische activiteiten of gebruik van restlocaties. Dat is bijvoorbeeld ruimte langs de weg, zoals op- en afritten bij snelwegen, geluidswallen, (voormalige) vuilstorten en waterberging.
3. Veldopstellingen binnen een tijdelijke bestemming
Denk daarbij aan gronden die op langere termijn bestemd zijn voor een bouwbestemming (wonen, bedrijventerrein).
4. Veldopstelling op andere gronden
Denk aan stads- en dorpsranden en landbouwgronden, ook hier liefst met dubbel ruimtegebruik.

Bij de beoordeling van een initiatief moet onderbouwd worden in hoeverre op de locatie alle mogelijkheden van de eerste drie treden zijn benut voordat wordt overgestapt naar de vierde trede.

Op de locatie worden de daken benut voor circa 1.400 panelen (trede 1). De zonnepanelen op het dak kunnen vergunningvrij worden geplaatst, waardoor er alleen een omgevingsvergunning nodig is voor de ca. 5.500 zonnepanelen in het veld.

Hoewel sprake is van dubbel ruimtegebruik in de vorm van extensief agrarisch beheer door schapen en kippen, gaat het bij dit initiatief niet om de voorbeelden uit trede 2. Verder is de locatie niet gelegen op gronden die op langere termijn zijn bestemd voor een bouwbestemming (trede 3). Gezien de ligging en het huidige agrarisch gebruik valt de planlocatie onder trede 4. Hierbij is sprake van dubbel ruimtegebruik in de vorm van extensief agrarisch beheer door schapen en kippen.

Participatie

De initiatiefnemer geeft omwonenden de mogelijkheid om te participeren en te profiteren. Hierbij heeft de initiatiefnemer omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Een samenvatting van het participatieplan is weergegeven in de bijlagen 'Omgevingsdialoog, communicatie en participatieplan' en 'Verslag omgevingsdialoog'. Deze documenten zijn als bijlage bij de toelichting gevoegd.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat het project voldoet aan de 'Wind- en zonnewijzer'.

3.4.5. Nota "Archeologie in evenwicht"

De gemeentelijke archeologienota stoelt op de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijziging heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominente en volwaardige plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota uit 2012 is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. Het beleid in de archeologienota is gekoppeld aan de Cultuurhistorische Waardenkaart (hierna CHW) Ede.

3.4.6. Nota 'Erfgoed maakt Ede!', Erfgoedbeleid gemeente Ede, 2018

In 2018 is de erfgoednota 'Erfgoed maakt Ede! Erfgoedbeleid gemeente Ede 2018' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het integrale erfgoedbeleid van de gemeente vastgelegd. In de erfgoednota zijn de wettelijke kaders uit de Erfgoedwet uit 2016 verwerkt.

Het beleidsstuk beschrijft waarom erfgoed voor Ede belangrijk is en formuleert de doelen en ambities op dit vlak. Er wordt beschouwd welke plek erfgoed inneemt als inspirerend onderdeel van onze leefomgeving en de vraag hoe de gemeente in de toekomst wil omgaan met cultuurhistorisch waardevolle gebieden. De rollen, taken en verantwoordelijkheden die de gemeente voor zichzelf en anderen zien wordt bepaald, waarbij het gaat om adequaat cultuurhistorisch onderzoek en kwalitatief hoogwaardige erfgoedzorg: bescherming, behoud en beheer van erfgoed. Deze taken worden niet gezien als bureaucratische verplichting, maar op een manier die enthousiasmeert en zorgt voor meerwaarde voor alle inwoners van de gemeente.

Kennis is nodig om erfgoed te waarderen en te selecteren en is dus een belangrijke pijler onder het erfgoedbeleid. Het beleid bevat daarom kennisbronnen van de gemeente, de wijze waarop deze kennis wordt gedeeld voorstellen voor het invullen van kennislacunes. Verder wordt ingegaan op de vraag hoe we activiteiten kunnen ontplooiën en ondersteunen, zodat erfgoed beter beleefd kan worden. Dit raakt aan recreatie en toerisme, maar ook aan herdenkingen en evenementen. En met de meer alledaagse momenten van erfgoedbeleving, die sterk afhankelijk zijn van erfgoededucatie, -presentatie en -communicatie.

De samenstel van onderdeel leidt tot het Erfgoedprogramma 2018-2022. Hierin staat hoe de beleidsdoelen worden bereikt, binnen welk tijdsbestek en welke middelen (capaciteit, financiën) daarvoor nodig zijn.

3.4.7. Cultuurhistorische Waardenkaart

De Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) betreft een uitwerking van het gemeentelijke erfgoed- en archeologiebeleid. Het is een integraal ruimtelijk beleidskader waarin alle aardkundige, archeologische, cultuurlandschappelijke en historisch (steden-)bouwkundige sporen bijeen zijn gebracht en integraal zijn gewogen. Daarmee is een helder totaalbeeld ontstaan van aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden. De integrale cultuurhistorische beleids- en waarderingskaart, de feitelijke CHW, toont vier categorieën cultuurhistorisch waardevolle zones (zie afbeelding 10). Voor een verdere onderbouwing van de totstandkoming van de cultuurhistorische zones wordt verwezen naar RAAP-rapport 2500, met name deel IV en kaartbijlage 6 van het RAAP rapport.² In paragraaf 4.8 wordt nader ingegaan op de CHW in relatie tot het plangebied.

3.5. Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid.

² Zie <https://www.ede.nl/vrije-tijd-en-toerisme/kunst-en-cultuur/cultuurhistorische-waardenkaart/>.

4. Onderzoek en randvoorwaarden

4.1. Inleiding

Bij de voorbereiding van een projectafwijakingsbesluit moeten relevante aspecten in beeld worden gebracht. Het vaststellen van een projectafwijakingsbesluit kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, voor cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden, de waterhuishouding en andere waarden. In onderstaande paragrafen wordt op de verschillende thema's ingegaan.

4.2. Milieueffectrapport (MER)

Beleid/regelgeving

Bij de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een projectafwijakingsbesluit dient op grond van verschillende kaders nagegaan te worden of voor de activiteiten die met het projectafwijakingsbesluit worden mogelijk gemaakt, een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld of niet.

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) regelt wanneer een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen (onderdeel C) en wanneer er een m.e.r.-beoordeling aan de orde is (onderdeel D). In een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) kijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

In de situatie dat er niet wordt voldaan aan de voorwaarden in kolom 2 van onderdeel D kan het toch voorkomen dat er een MER gemaakt moet worden. In bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang wel degelijk belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. In die situatie zal toch gekeken moeten worden of er eventueel een MER noodzakelijk is aan de hand van de criteria van Bijlage II van de Europese richtlijn 2001/42/EG.

Uit deze vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn twee uitkomsten mogelijk:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. In dat geval zijn er geen extra procedurele verplichtingen. In de toelichting wordt gemotiveerd dat er geen m.e.r. of m.e.r.-beoordeling nodig is;
- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn **niet** uitgesloten. In deze situatie moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Situatie plangebied

Het project maakt een functiewijziging naar een zonneveld mogelijk. Uit een uitspraak van de Raad van State blijkt dat een zonneveld niet is aan te merken als stedelijk ontwikkelingsproject (categorie D11.2) of als een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water (categorie D 22.1). Daarnaast is een zonneveld niet aan te merken als landinrichtingsproject (categorie D.9). Niet elke ontwikkeling in het buitengebied betreft een landinrichtingsproject. Een functiewijziging van 4,3 hectare heeft onvoldoende substantieel karakter om aangemerkt te kunnen worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit mer.³ Naar analogie kan worden beargumenteerd dat een zonneveld met een netto-oppervlakte van ca. 1,73 hectare (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) en een bruto-oppervlakte van ca. 2,2 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing) niet is aan te merken als landinrichtingsproject als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. De ontwikkeling van een zonneveld valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject. Dit laatste was bijv. het geval bij een zonneveld van 117 hectare.⁴

³ ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770.

⁴ Rb. Noord-Nederland 21 maart 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:1061.

Gelet op de kenmerken van het project, en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

Conclusie

Kortom, er is geen m.e.r.-procedure, m.e.r.-beoordelingsprocedure of vormvrije m.e.r.-beoordeling vereist bij dit project.

4.3. Milieuzonering

Beleid/regelgeving

De VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (editie 2009) is een algemeen geaccepteerd hulpmiddel in de ruimtelijke ordening. In de publicatie wordt voor een aantal milieuaspecten per milieucategorie een indicatieve afstand aangegeven die aangehouden wordt voor beoordeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze afstanden zijn van belang wanneer in de directe nabijheid van bedrijvigheid geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen worden gerealiseerd en vice versa. Door middel van nader onderzoek kan eventueel gemotiveerd afgeweken worden van de richtafstand uit de VNG-publicatie.

Situatie plangebied

Op de daken passen circa 1.400 panelen. Op de grond circa 5.500 panelen (i.e. een PV-oppervlakte van ca. 9.000 m²). Dak en weide zijn samen goed voor zo'n 2,0 MW bij gebruik van panelen van 300Wp. Daarmee wordt op jaarbasis circa 1.850.000 kWh opgewekt dat staat gelijk aan het verbruik van circa 560 huishoudens. Het netto-oppervlakte zonneweide bedraagt 1,7337 ha. Er wordt een transformator- en inkoopstation geplaatst, alsmede een container voor reserveonderdelen. De omvormers worden onder de zonnepanelen gemonteerd.

Deze zonnepanelen hebben een vermogen van ca. 2,0 MW. Dit staat gelijk aan ca. 2,5 MVA. In de VNG-uitgave *'Bedrijven en milieuzonering'* valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstandentabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden tot geluidsgevoelige functies. Het transformator- en inkoopstation en de omvormers worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande omliggende woningen gesitueerd. Daarnaast is het niet mogelijk om deze bestaande omliggende woningen volgens het bestemmingsplan of vergunningvrij op minder dan 30 meter van het zonneveld te bouwen. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidsgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Met betrekking tot het aspect gevaar is een afstand van 10 meter opgenomen. Binnen een straal van 10 meter van het plangebied is geen gebouw aanwezig, waardoor het aspect gevaar geen belemmering oplevert voor dit plan.

Conclusie

Het aspect milieuzonering is geen belemmering voor dit plan.

4.4. Ecologie/natuur

Beleid/regelgeving

Voor ruimtelijke ingrepen of bestemmingsplanwijzigingen is de natuurwetgeving relevant. Binnen de natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt in bescherming van soorten en gebieden. Onlangs zijn drie wettelijke regimes samengevoegd tot één nieuwe Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Vergelijkbaar met het oude wettelijke regime maakt de nieuwe Wet natuurbescherming onderscheid in gebieds- en soortenbescherming. De gebiedsbescherming was voorheen met name gereguleerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de soortenbescherming vond zijn grondslag in de oude Flora- en faunawet. Daarnaast is er het

provinciale beschermingskader van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelzone (GO) dat een samenhangend netwerk van natuurgebieden nastreeft.

Soortenbescherming

Vergelijkbaar met de oude Flora- en faunawet (april 2002) richt de Wet natuurbescherming zich op de instandhouding van populaties van soorten die bescherming behoeven.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de nieuwe Wet natuurbescherming is mede gebaseerd op bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt. Bij toetsing aan de Wet natuurbescherming gaat het om soorten en habitats waarvoor, krachtens de Habitat- en Vogelrichtlijn, Natura 2000-gebieden zijn aangewezen en instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Het is van belang na te gaan of er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de planlocatie ligt, waardoor er mogelijk sprake is van (significant) negatieve effecten. Indien dit het geval is, dienen de mogelijke effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelen bepaald te worden. Dit kan leiden tot een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, middels een verstorings- en verslechteringstoets bij negatieve effecten en een passende beoordeling wanneer er significant negatieve effecten verwacht worden.

Gelders Natuur Netwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

De provincie Gelderland heeft in de Omgevingsvisie en -verordening gebieden aangewezen ter bescherming en versterking van de ecologische structuren.

In het Gelders Natuurnetwerk geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor – overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het Gelders Natuurnetwerk in stand blijft.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden.

De Gelderse Groene Ontwikkelingszone is een gebied waar partners en partijen juist worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Daarbij maakt de provincie onderscheid tussen de mate waarin partijen worden gevraagd om een –extra- bijdrage te leveren aan dit gebied. De provincie wil met haar beleid voor deze zone zo duidelijk mogelijke spelregels hanteren die recht doen aan de doelen in dit gebied.

Situatie plangebied

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt aan de Meikade in de gemeente Ede (provincie Gelderland). Het betreft een aantal intensief gebruikte weilanden met een enkele half dichtgegroeide sloot en omringd door drukke wegen. Het meest nabije NNN-gebied ligt op ca. 1,4 km afstand van het plangebied en wordt hiervan gescheiden door een drukke, provinciale weg en een spoorlijn. Op ongeveer 4 km afstand ligt het Natura 2000-gebied Binnenveld en op ongeveer 3,6 km ligt het Natura 2000-gebied De Veluwe. Gezien de grote afstand en de beperkte omvang van het project, is het zeer onwaarschijnlijk dat dit project zal leiden tot significante effecten in het Natura 2000-gebied of een aantasting van de kernfuncties en waarden van het NNN-gebied.

Voor het onderdeel gebiedsbescherming is er ook een Aeriusberekening uitgevoerd voor het aspect stikstof. Gemakshalve wordt hierbij verwezen naar de bijlagen 'Notitie onderbouwing stikstofdepositie' en 'Aeriusberekening bij notitie onderbouwing stikstofdepositie'. Uit de berekening blijkt dat er geen bijdrage aan de stikstofdepositie van meer dan 0,00 molN/ha/j op Natura 2000-gebied is berekend. De stikstofdepositie als gevolg van de aanleg van de zonne-installatie Meikade in Ede is zodanig beperkt dat voor het project geen vergunning Wet natuurbescherming nodig is.

Soortenbescherming

In de NDFF worden een aantal broedvogels gemeld en een foeragerende gewone dwergvleermuis (aan de overkant van de N224). De aanleg van de zonneweide Meikade heeft geen enkele invloed op beschermde soorten of gebieden. Het gebied wordt momenteel intensief gebruikt en bemest en vormt daardoor geen geschikt habitat voor beschermde flora. Er staan geen struiken, bomen of gebouwen binnen het plangebied die leefgebied kunnen vormen voor (gebouw bewonende) beschermde soorten. Het aanwezige oppervlaktewater is sterk eutroof. Door de aanleg van de zonneweide worden deze sloten niet negatief beïnvloed, sterker nog, door het opschonen van de sloot (onderhoud) en de aanleg van bloemenrijke randen wordt de biodiversiteit lokaal juist verbeterd. Jaarrond beschermde nesten zijn er niet in verband met de afwezigheid van struiken, bomen en gebouwen.

Programma biodiversiteit

In 2019 is door het college het programma biodiversiteit vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat elke ruimtelijke ontwikkeling een bijdrage moet leveren aan de versterking van de biodiversiteit. Gelet op het huidige gebruik als grasland, wordt de biodiversiteit op deze locatie versterkt door het inzaaien van een meer kruidenrijke vegetatie, en het toepassen van een ecologisch (maai)beheer draagt ook bij aan de biodiversiteit. Bovendien is het goed mogelijk om de oevers van de sloten een natuurlijker verloop te geven, een flauwer talud waar flora en fauna een plekje kan vinden. Een terrein met zonnepanelen wordt relatief weinig betreden, deze rust biedt mogelijkheden voor verschillende diersoorten. Tenslotte kan door de aanleg van een takkenril of een dichte haag aan de rand van het kavel schuilplaatsen voor kleine zoogdieren en vogels gecreëerd worden. Gezien de maatregelen die zijn vastgelegd in het inrichtingsplan voldoet dit plan aan de doelstelling van het versterken van de biodiversiteit in de gemeente Ede.

Conclusie

De Wet natuurbescherming en de omgevingsvisie van de provincie Gelderland vormen geen belemmering voor de voorgenomen ingreep.

4.5. Water

Beleid/regelgeving

Het gemeentelijke beleid qua water staat beschreven in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 - 2022, Verbindend water. Dit plan is een gezamenlijk product van Gemeente Ede en Waterschap Vallei & Veluwe. De belangrijkste gidsprincipes voor de omgang met water, die in het Gemeentelijk rioleringsplan worden beschreven zijn:

- We streven naar een duurzame en gezonde stad
- We blijven gebruikt water hygiënisch verantwoord verwerken
- We houden schoon water schoon
- We hanteren de trits 'vasthouden, bergen en dan pas afvoeren van regenwater'
- We gebruiken regenwater waar het valt
- We benutten de inrichting van de openbare ruimte
- We gebruiken water om de herkenbaarheid van woonmilieus te versterken

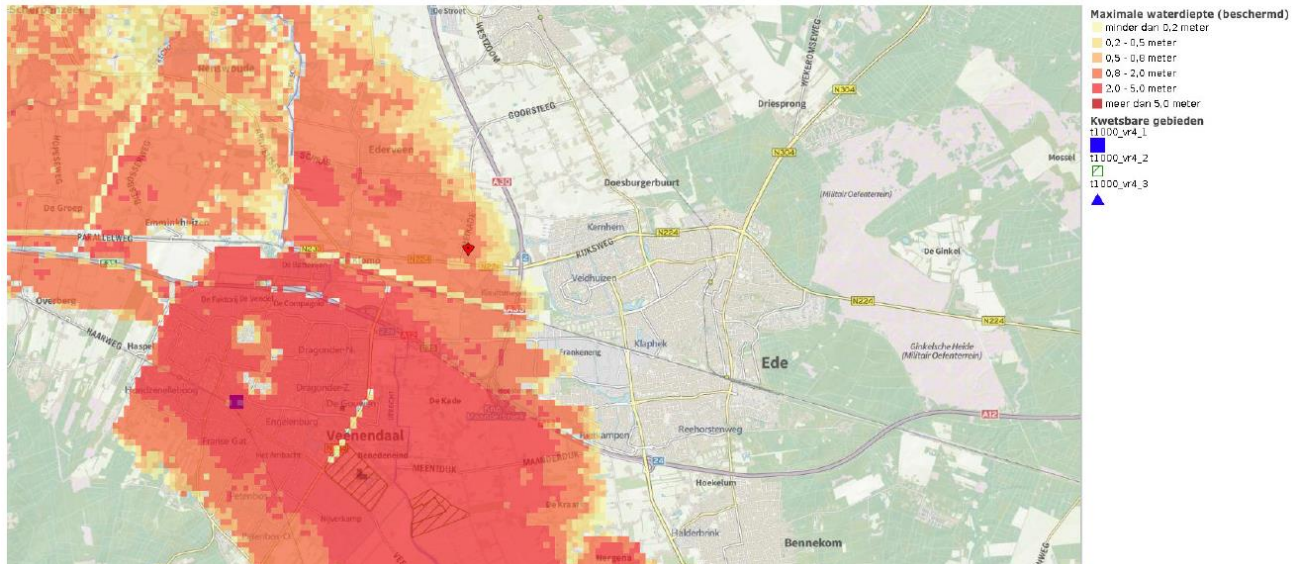
In het Bouwbesluit 2012 is in artikel 6.18 aangegeven dat de perceeleigenaar de eerste verantwoordelijkheid heeft voor de opvang van hemelwater. Afkoppeling van daken gebeurt bij voorkeur via zichtbare afvoer en infiltratie en wel om de volgende reden:

- foutieve afkoppeling zichtbaar (voorkoming bodemvervuiling)
- bewustwording burger
- verbeteren kwaliteit leefomgeving

Op grond van artikel 10.33 Wet milieubeheer hebben Gemeenten de zorgplicht ten aanzien van de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen. Percelen die, gerekend vanaf de kadastrale perceelsgrens, op 40 m van de gemeentelijke riolering liggen zijn verplicht aan te sluiten. Percelen die op een grotere afstand liggen moeten een individuele zuiveringsvoorziening (IBA) aanleggen, die voldoet aan de wettelijke eisen vastgelegd in het Besluit lozing afvalwater huishoudens en de bijbehorende Regeling lozing afvalwater huishoudens. Op basis van doelmatigheid kan hier in bepaalde gevallen van afgeweken worden.

Het beoogde voornemen heeft in beginsel beperkte gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen. De percelen grenzen niet aan waterlopen. De kans op overstrooming is klein.

Overstromingsrisico kleine kans

Afbeelding 4.1: Overstromingsrisico

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er ten aanzien van het aspect water geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het projectafwijkingsbesluit.

4.6. Bodem

Beleid/regelgeving

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

De gemeente Ede heeft specifiek bodembeleid. In de bodemkwaliteitskaart wordt de chemische bodemkwaliteit weergegeven binnen de zone van 0 tot 2 meter beneden maaiveld. De bodemkwaliteitskaart is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 19 juni 2018. Uit de bodemkwaliteitskaart blijkt dat de bodem van Ede in het algemeen van een goede milieuhygiënische kwaliteit is.

Daarnaast kent de gemeente Ede een vrijstellingsregeling. Dit houdt in dat B&W vrijstelling kan verlenen van de bodemonderzoekplicht bij een omgevingsvergunning of bij een bestemmingsplanwijziging, omdat er al voldoende gegevens zijn met betrekking tot de bodemkwaliteit. Voorwaarde hierbij is wel dat uit historisch onderzoek is gebleken dat het terrein niet verdacht is van bodemverontreiniging door bijvoorbeeld bedrijfsactiviteiten of calamiteiten.

Situatie plangebied

Het zonneweidepark wordt gevormd door bouwwerken waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Bovendien worden, gelet op het gebruik als agrarische grond, geen bodemverontreinigingen verwacht. De kwaliteit van de bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg. Er wordt vrijstelling verleend voor het uitvoeren van een bodemonderzoek.

Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit levert geen belemmeringen voor dit plangebied.

4.7. Archeologie

Algemeen

In 2018 is de erfgoednota 'Erfgoed maakt Ede! Erfgoedbeleid gemeente Ede 2018' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het integrale erfgoedbeleid van de gemeente vastgelegd, waar archeologie een onderdeel van uit maakt. In de erfgoednota zijn de wettelijke kaders uit de Erfgoedwet uit 2016 verwerkt. Wat betreft archeologie zijn de wettelijke kaders in de Erfgoedwet niet wezenlijk veranderd. Het gemeentelijk archeologiebeleid zoals vastgesteld in de archeologienota uit 2012 'Archeologie in Evenwicht, Archeologienota gemeente Ede 2012-2015' blijft daarom van kracht.

De archeologienota uit 2012 stoelt op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijzigingen heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota uit 2012 is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. De nota vormt de basis voor de archeologische regeling in dit plan.

Bij de inventarisatie van bekende en te verwachten archeologische waarden in het onderhavige plangebied is gebruikt gemaakt van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede.⁵

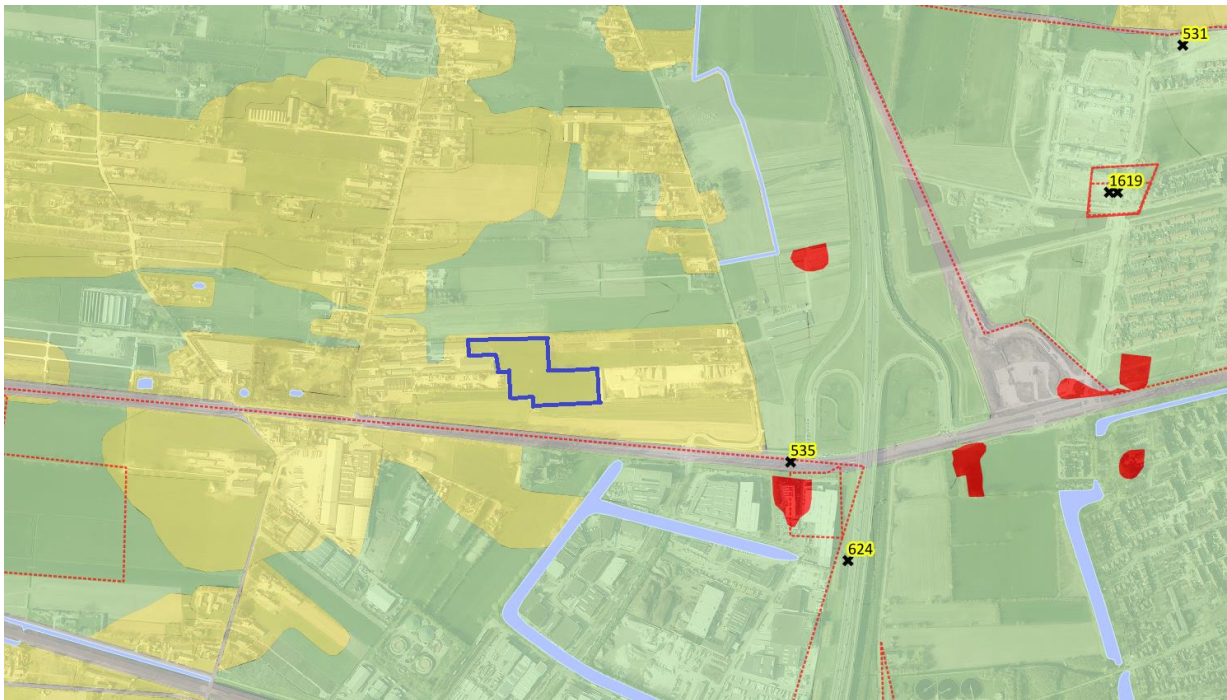
Situatie plangebied

In het bijgevoegde figuur is het gehele bestemmingsplangebied te zien, zoals weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (2013). De gele kleur geeft aan dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied middelhoog is. Op de Cultuurhistorische Waardenkaart heeft het plangebied een middelhoge integrale cultuurhistorische betekenis.

In en in de directe omgeving (straal 250 m) van het onderhavige bestemmingsplangebied bevinden zich geen archeologische monumenten, waardevolle archeologische terreinen en vindplaatsen. In 2003 is een archeologisch bureau- en booronderzoek uitgevoerd in een groot gebied ten zuiden van onderhavig plangebied (ISEV). Dat onderzoek heeft in de directe omgeving van onderhavig plangebied geen archeologische vindplaatsen opgeleverd.

Het plangebied is momenteel in gebruik als grasland en in het verleden als akker. Zo ver bekend is het plangebied nooit bebouwd geweest.

⁵ Keunen, L.J., L.M.P. van Meijel, J. Neefjes, N.W. Willemse, T. Bouma, S. van der Veen & J.A. Wijnen, 2013: Cultuurhistorische Waardenkaart Ede; een interdisciplinaire studie naar het aardkundig, archeologisch, historisch-geografisch, historisch-bouwkundig en -stedenbouwkundig erfgoed in de gemeente Ede, RAAP-rapport 2500, Weesp.

Afbeelding 4.2: Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart (RAAP-rapport 2500), met plangebied in het blauw omlijnd

Conclusie

Het onderhavige project voorziet in een directe mogelijkheid tot realisatie van het zonnepark. Op basis van de informatie op de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede is de kans klein dat tijdens de beoogde werkzaamheden belangrijke archeologische resten worden geraakt. Uitvoering van de bestemming zal niet leiden tot onevenredige aantasting van archeologische waarden. Gezien de middelhoge archeologische verwachting en de middelhoge integrale cultuurhistorische betekenis van het plangebied is een beschermende planologische regeling niet noodzakelijk.

De meldingsplicht bij Onze minister, namens deze de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, van een zaak die in het plangebied wordt aangetroffen en waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat het een archeologische vondst betreft, blijft van kracht (Erfgoedwet 2016, artikel 5.10).

4.8. Cultuurhistorie

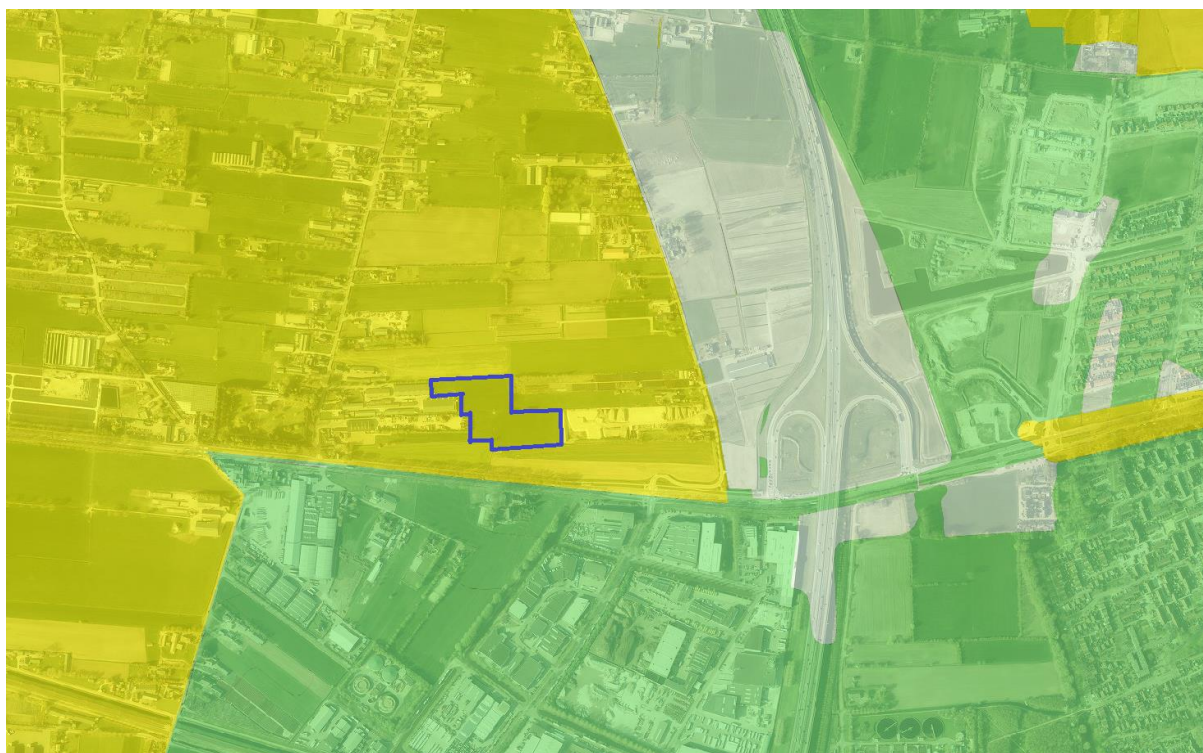
Beleid/regelgeving

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

4.8.1. Cultuurhistorische waardenkaart (CHW) (2012)

De CHW betreft een uitwerking van het gemeentelijke erfgoed- en archeologiebeleid. Het is een integraal ruimtelijk beleidskader waarin alle aardkundige, archeologische, cultuurlandschappelijke en historisch (steden-)bouwkundige sporen bijeen zijn gebracht en integraal zijn gewogen. Daarmee is een helder totaalbeeld ontstaan van aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden. De integrale cultuurhistorische beleids- en waarderingskaart, de feitelijke CHW, toont vier categorieën cultuurhistorisch waardevolle zones.⁶

⁶ Zie <https://www.ede.nl/vrije-tijd-en-toerisme/kunst-en-cultuur/cultuurhistorische-waardenkaart/>.

CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE ZONES	
	Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 1: hoge cultuurhistorische betekenis (landschap, archeologie en historische (steden)bouwkunst)
	Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 2: middelhoge cultuurhistorische betekenis
	Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 3: middellage cultuurhistorische betekenis
	Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 4: lage cultuurhistorische betekenis

Afbeelding 4.3: Ligging plangebied (blauwe lijnen) ten opzichte van de cultuurhistorische waardenkaart

De cultuurhistorische waardenkaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het plangebied valt binnen Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 2 van de Cultuurhistorische Waardenkaart. Voor dit gebiedstype geldt de volgende beleidsstrategie:

“De historische situatie in deze gebieden is nog redelijk gaaf en er is sprake van waarde op regionaal niveau. Er is een hoge mate van zeggingskracht. Interventies kunnen aangegrepen worden om cultuurhistorische waarden, daar waar mogelijk en nodig, verder te versterken. Een historisch-ruimtelijke analyse is hierbij gewenst”.

Ten behoeve van het formuleren van cultuurhistorische randvoorwaarden, uitgangspunten en aanbevelingen omvat het volgende hoofdstuk een bondige historisch-ruimtelijke analyse.

Ontwikkelingsgeschiedenis

Het plangebied maakt onderdeel uit van de veenkoloniën in de Gelderse Vallei. Kenmerkend voor het cultuurlandschap is de strokenverkaveling die in de loop der eeuwen gefaseerd tot stand kwam bij de afgraving en ontginning van dit veengebied. Uit het kadastraal minuutplan 1811-1832 blijkt dat de gronden tussen de Meikade en Heremeijesteeg aan het begin van de negentiende eeuw reeds waren ontgonnen en in gebruik waren als weiland. De eerste bebouwing langs de Meikade en Heremeijesteeg kwam in het eerste kwart van de twintigste eeuw tot stand. In de loop van de twintigste eeuw vond een geleidelijke verdichting plaats langs deze relatief jonge bebouwingslinten. Op topografische kaarten is te zien dat vanaf de jaren vijftig van de vorige eeuw kleine bijgebouwen (kippenschuren) in de weilanden achter de agrarische erven werden geplaatst. Vanaf het midden van de jaren zestig neemt de schaalvergroting in de agrarische sector toe en ontstaan intensieve veehouderijen. In ruimtelijk opzicht komt dit nog tot uitdrukking in grote veeschuren die geclusterd op de agrarische erven staan.

Afbeelding 4.4: Fragment Chromotopografische kaart 1931 – het plangebied is geel omcirkeld (bron: www.topotijdreis.nl)

Uit het Bouwarchief van de gemeente Ede blijkt dat omstreeks 1910 een woning werd gebouwd aan de Meikade 4 te Ede, die omstreeks 1928 geheel werd vervangen. Bij de woning werd in de jaren twintig van de vorige eeuw een veeschuur geplaatst, die enige jaren na de Tweede Wereldoorlog gedeeltelijk werd vernieuwd. In de jaren zestig van de vorige eeuw werden verscheidene kippenschuren gebouwd en uitgebreid. Vanaf de jaren zeventig werden diverse varkensschuren en loodsen voor landbouwvoertuigen gerealiseerd.

Cultuurhistorische waarden

Landschapstype

Uit de deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede blijkt dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de veenkoloniën (qb1). Kenmerkend voor dit landschapstype is de kleinschalige strokenverkaveling. De bebouwing bevindt zich voornamelijk langs de wegen. Vanuit de keuterbewoning die van oudsher in de veenkoloniën voorkwam is al vroeg een ontwikkeling naar nijverheid ontstaan, hetgeen nu nog zichtbaar is in de vorm van loodsen en bedrijfsgebouwen. De houtsingels langs de kavelgrenzen benadrukken de kleinschaligheid van het landschap. Het verdichte en enigszins rommelige karakter van het geheel krijgt structuur dankzij deze houtsingels.

Historisch-ruimtelijke structuren

Blijkens de deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede komen binnen het plangebied enkele cultuurhistorisch waardevolle structuren voor. Het gaat daarbij om historische kavelgrenzen die aan het begin van de negentiende eeuw reeds aanwezig waren (oranje lijnen) en historische groenstructuren (groene bolletjeslijnen). De Meikade, Heremeijesteeg en Rijksweg zijn oude wegen (paarse lijnen). Ook langs deze wegen komen historisch waardevolle beplantingsstructuren voor.

Afbeelding 4.5: Fragment deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede

Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden

De bebouwing binnen en in de omgeving van het plangebied heeft geen beschermde status als rijksmonument of gemeentelijk monument. Evenmin staat de bebouwing op de lijst van potentiële karakteristieke panden.

Effecten van het plan op de aanwezige cultuurhistorische waarden

Gelet op de beleidsstrategie die behoort bij Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 2 van de Cultuurhistorische Waardenkaart is het uitgangspunt voor onderhavig planvoornemen dat aanwezige cultuurhistorische waarden waar mogelijk en nodig behouden dan wel versterkt worden.

Geconstateerd wordt dat het landschappelijk inpassingsplan voor de zonnenveld uitgaat van handhaving van bestaande landschapselementen (sloten en beplantingsstructuren). Daarnaast worden de kenmerkende verkavelingsstructuur en landschappelijke inrichting van het veenlandschap als aanknopingspunt opgepakt voor de vormgeving van de randen van het zonnenveld, door langs oude perceelsgrenzen elzensingels en rijen knotwilgen aan te planten. Geconcludeerd wordt dat aanwezige cultuurhistorische waarden worden behouden en dat de landschapsgeschiedenis als inspiratiebron voor de inpassing is opgenomen. Daarmee sluit het planvoornemen aan bij de ontwerpprincipes die zijn vastgelegd in de 'Wind- en zonnwijzer' van de gemeente Ede. Het plan wordt vanuit cultuurhistorisch perspectief dan ook positief beoordeeld.

4.9. Landschap

Beleid

Voor het gebied is het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Ede' uit 2011 van kracht. Het beeldkwaliteitsplan heeft de status van welstandsnota voor het buitengebied. Oftewel, het komt in de plaats van tabblad 4 van de huidige welstandsnota, waarin de object- en gebiedscriteria voor het buitengebied zijn geformuleerd. Na vaststelling van het beeldkwaliteitsplan door de gemeenteraad zal de welstandstoetsing voor bouwplannen in het buitengebied dus plaatsvinden aan de hand van het voorliggende beeldkwaliteitsplan. Daarbij zal niet altijd toetsing aan alle beeldkwaliteitscriteria nodig zijn. Ontwikkelingen kunnen verschillen in de mate waarin er sprake is van verandering op het betreffende erf. Vervangende nieuwbouw op dezelfde plek is natuurlijk veel minder ingrijpend dan sloop van bedrijfsgebouwen en terugbouw van woningen. In het eerste geval kan bijvoorbeeld worden volstaan met toetsing aan de beeldkwaliteitscriteria op bebouwingsniveau. Bij de begeleiding van de bouwplannen door de gemeente zal worden aangegeven welke criteria in uw geval van toepassing zijn. In bijzondere gevallen kunnen de beeldkwaliteitscriteria ontoereikend zijn. In zo'n geval kunnen de algemene welstandscriteria uit hoofdstuk 10 worden toegepast.

Situatie plangebied

Op basis van de Edese 'Wind- en zonnewijzer', het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Ede' en informatie over het veenontginningslandschap en de biomorfologie is voor een landschappelijk inpassing gekozen die het type landschap "veenontginning" versterkt en de biodiversiteit bevordert.

Afbeelding 4.6: Schematische weergave landschappelijke inpassing

In de bijlage 'Landschappelijk inpassingsplan' wordt de landschappelijke inrichting, bevordering van biodiversiteit en ecologisch beheer in detail beschreven. Verder is de landschappelijke inpassing beschreven in paragraaf 2.4, 2.5 en 2.6. Uit deze beschrijving blijkt dat het plan is voorzien van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Conclusie

Vanuit landschappelijk oogpunt is er sprake van een positieve ontwikkeling, mits de landschappelijke inpassing wordt uitgevoerd en in stand blijft. Aan de omgevingsvergunning zal het voorschrift worden verbonden dat de bouwwerken pas ten behoeve van het project mogen worden gebruikt, nadat de landschappelijke inpassing is gerealiseerd en in stand wordt gehouden. Dit wordt ook wel een voorwaardelijke verplichting genoemd. Daarnaast geldt de omgevingsvergunning voor een termijn van 25 jaar die begint na aanvang van de bouwwerkzaamheden. Na afloop van deze termijn moet het plangebied binnen twee maanden weer worden teruggebracht tot de toestand die bestond voordat de vergunning werd verleend. De landschappelijke inpassing is hiervan echter uitgezonderd. Dit betekent dat de zonnepanelen, hekwerken en transformator- en inkoopstation na 25 jaar zullen worden afgebroken, maar dat de landschappelijke inpassing blijft behouden. Dit zorgt ervoor dat de landschappelijke en ecologische winst na 25 jaar niet teniet wordt gedaan.

4.10. Verkeer en parkeren

Beleid/regelgeving

Uitgangspunten voor nieuwe ontwikkelingen zoals deze zijn de door de raad vastgestelde 'Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan' (GVVP) en de nota 'Parkeernormering gemeente Ede'. Daarnaast wordt gekeken naar de verkeersgeneratie voor de toekomstige situatie. Zo wordt gekeken of de nieuwe ontwikkeling de verkeersveiligheid niet beïnvloed. Daarnaast is het uitgangspunt dat alle benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd.

Situatie plangebied

Het voorgenomen plan wordt niet toegankelijk voor autoverkeer. Daarom wordt een structurele verkeerstoename uitgesloten. In het kader van onderhoud zal er incidenteel verkeer zijn, maar de intensiteit is te vergelijken met het huidige landbouwverkeer. Parkeerplaatsen zijn dan ook niet noodzakelijk. Alleen tijdens de bouw en ontmanteling van het zonneveld zal er sprake zijn van een hogere verkeersfrequentie.

Conclusie

Het plan zorgt niet voor een toenemende verkeer- en parkeerdruk op de omgeving. Daarmee zorgt het aspect verkeer en parkeren niet voor belemmeringen voor de haalbaarheid van het projectafwijkingbesluit.

4.11. Geluid (wegverkeerslawaaï / Wet geluidhinder)

Beleid/regelgeving

Sinds het eind van de jaren zeventig vormt de Wet geluidhinder (Wgh) een belangrijk juridisch kader voor het Nederlandse geluidsbeleid. Deze wet biedt geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaaï, spoorweglawaaï en industriewaaï door middel van zonering. De Wgh is daarom sterk gelinkt aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De systematiek van de zonering Wet geluidhinder houdt in dat langs (spoor)wegen en rond gezondeerde industrieterreinen een planologisch aandachtsgebied (de zone) ligt waarbinnen in een aantal situaties bescherming wordt geboden aan geluidsgevoelige bestemmingen. Deze bescherming geldt in de volgende situaties:

- indien middels een ruimtelijk besluit de aanleg van een gemeentelijke of provinciale weg of een gezondeerd industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien middels een ruimtelijk besluit een geluidsgevoelige bestemming in de zone van een (spoor)weg of industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien een reconstructie/wijziging aan een bestaande gemeentelijke of provinciale weg (al dan niet in combinatie met een ruimtelijk besluit) wordt doorgevoerd.

In bovenstaande gevallen geldt voor nieuwe situaties in de zone van een weg een beschermingsniveau van 48 decibel (dB). Dit is de wettelijke voorkeurswaarde. Door middel van een zogenaamde hogere waarde procedure kan het bevoegd gezag in bepaalde gevallen (indien bron- en overdrachtsmaatregelen tekort schieten) gemotiveerd afwijken van de voorkeurswaarde en een hogere geluidsbelasting (zogenaamde hogere waarde) toestaan. Hier staat dan tegenover dat de geluidsisolatie van de betreffende woning onderzocht en, indien sprake is van overschrijding van de norm voor het binnenniveau in de woning, verbeterd dient te worden. De maximale ontheffingswaarde ter plaatse van bestaande woningen bedraagt bij de aanleg van een nieuwe weg 63 dB in stedelijk gebied en 58 dB in buitenstedelijk gebied. In het geval van een reconstructie van een weg geldt een maximale ontheffingswaarde van 68 dB. De maximale ontheffingswaarde voor nieuwe woningen in buitenstedelijk gebied in de zone van een bestaande weg bedraagt 53 dB.

Beschouwing plansituatie

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonneveld hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industriewaaï vanuit het nieuw te realiseren zonneveld. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemisatie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. Het transformator- en inkoopstation en de omvormers liggen op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Zie paragraaf 4.3. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect verkeerslawaaï geen belemmering vormt dit plan.

4.12. Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm), in werking getreden ter vervanging van het Besluit luchtkwaliteit 2005. In deze wet is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel (IBM) of niet (NIBM) in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit.

De kritische componenten in Nederland zijn fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). De concentratie van de overige vervuulende stoffen, waaronder benzeen, lood, zwaveldioxide en koolstofoxide, bevindt zich in Nederland ruim onder de grenswaarden.

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM-grens 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ruimtelijke ontwikkelingen die wel in belangrijke mate de luchtkwaliteit beïnvloeden (IBM-projecten) zijn opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit programma heeft tot doel in heel Nederland tijdig te voldoen aan de grenswaarden en omvat enerzijds alle IBM-projecten en anderzijds nationale, regionale en lokale maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Middels de jaarlijkse monitoring wordt de luchtkwaliteit in heel Nederland op leefniveau getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig wordt middels maatregelen bijgestuurd om tijdig aan de normen te voldoen.

Situatie plangebied

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneveld. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonneveld met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanlegfase merkbaar. In deze fase zal er tijdelijk sprake zijn van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het park is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen weer naar de oude situatie.

Zelfs tijdens de bouwperiode zal het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 800 per dag blijven. Daardoor is het effect van de ontwikkeling op de luchtkwaliteit zeer beperkt en dus 'niet in betekende mate'.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor dit plan.

4.13. Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid gaat over het binnen aanvaardbare grenzen houden van risico's voor mens en milieu bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij uitsluitend om de kans dat derden (omwonenden) dodelijk letsel oplopen door een calamiteit bij een bedrijf of door een ongeval bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Rond bedrijven en langs routes (of buisleidingentracés) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, zijn daarom invloedsgebieden ingesteld waarbinnen de risico's moeten worden onderzocht en getoetst voor toekomstige bebouwing. Deze risico's worden uitgedrukt in een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR) en betreffen alleen de personen die niet deelnemen aan deze activiteiten.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Bij overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico of een significante toename dient het bevoegd gezag

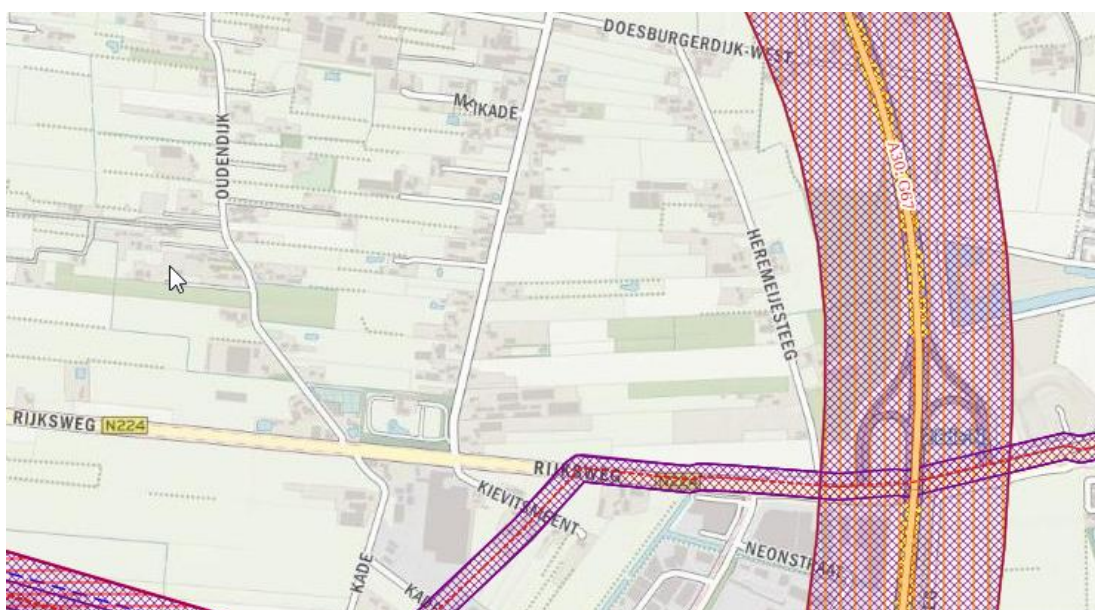
Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- ## Wet- en regelgeving

Met betrekking tot buisleidingen wordt het wettelijk kader gevormd door het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Op 9 juli 2009 heeft de gemeenteraad van de gemeente Ede de beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de gemeente Ede om wil gaan met het aspect externe veiligheid en de verantwoording van het groepsrisico.

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd (zie onderstaande figuur). Er zijn geen risicovolle activiteiten in de omgeving die van invloed zijn op het plangebied. Zo ligt het plangebied buiten het invloedsgebied van de A30 en de zuidelijk gelegen defensiepijpleiding (P20 2).

Ruimtelijke onderbouwing 'Zonneveld Meikade 4B en 4C, Ede'

Een zonneveld is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in het kader van externe veiligheid. Er zijn dan ook geen belemmeringen voor de ontwikkeling van het plan in het kader van het Bevi, Bevt en Bevb. Daarnaast zal door onderhavig plan geen risicovolle functie worden toegelaten die, in het kader van het Bevi, Bevt en Bevb, van invloed zijn op gevoelige functies in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor het vaststellen van het projectafwijkingbesluit.

4.14. Hoogspanningslijnen, kabels en leidingen

Beleid/regelgeving

Magnetische velden afkomstig van bovengrondse hoogspanningslijnen mogen in nieuwe woningen, scholen en kinderdagverblijven niet sterker zijn dan 0,4 microtesla. De overheid adviseert daarom gemeenten, provincies en netbeheerders om rond die hoogspanningslijnen preventief een zone in te stellen die vrij blijft van dergelijke bebouwing. Dit geldt voor situaties waarin nieuwe gevoelige functies in de buurt van een bovengrondse hoogspanningslijn worden gebouwd of nieuwe hoogspanningslijnen bij bestaande gevoelige functies worden gerealiseerd. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft het voormalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) ondersteund bij het ontwikkelen van dit beleid.

Het beleid is ontwikkeld, omdat kinderen die in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen wonen mogelijk een hogere kans op leukemie hebben. Het magnetische veld zou daarvoor verantwoordelijk kunnen zijn, al is een oorzakelijk verband niet bewezen. Met het voorzorgsbeleid wil de overheid voorkomen dat het potentiële risico toeneemt.

De magneetveldzone rond de hoogspanningslijnen markeert een gebied waarin het magnetische veld, gemiddeld over een jaar genomen, sterker is dan 0,4 microtesla. De breedte van de zone wordt afgeleid uit de nominale stroom waarvoor de hoogspanningslijn is ontworpen. De keuze voor deze magneetveldzone sluit goed aan bij internationale epidemiologische onderzoeken.

Ook dient rekening te worden gehouden met de mogelijke effecten op technische apparatuur in de nabijheid van het magnetisch veld. De gemeentelijk brandweer dient te adviseren over de blus(on)mogelijkheden nabij de hoogspanningslijn. Tenslotte zal de nieuwe bebouwing zijn gebonden aan bepaalde bouwhoogte als gevolg van de hoogspanningslijn. Een bouwplan binnen de zakelijk rechtstrook (toetsingszone netbeheerder) van de lijn dient ter toetsing voorgelegd te worden aan de netbeheerder (TenneT voor 150 kV lijnen en Liander voor 50 kV lijnen).

De zakelijk rechtstrook bedraagt:

- 17,5 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 50 kV-lijnen;
- 22,5 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 150 kV-lijnen;
- 3 meter gemeten vanaf de buitenste kabel voor ondergrondse hoogspanningslijnen.

In de regels moet een afwijkingbepaling voor bouwen binnen de zakelijk rechtstrook van de hoogspanningslijn opgenomen worden. Bij gebruikmaking van deze afwijking dient de netbeheerder geraadpleegd te worden.

De indicatieve magneetveldzone bedraagt:

- 50meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 50 kV-lijnen;
- 60meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 150 kV-lijnen.

Situatie plangebied

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen (bovengrondse) hoogspanningsleidingen aanwezig. In het plangebied bevindt zich geen gemeentelijk drukriool. Voor de onderbouwing wordt hierbij verwezen naar paragraaf 4.5. Ten behoeve van ontwikkelingen in het plangebied zal een KLIC-melding moeten worden ingediend voor aanvang van de graafwerkzaamheden. Bij de aansluiting op het netwerk in het zuiden is de zuidelijk gelegen defensiepijplijn een aandachtspunt. Met deze pijplijn moet namelijk rekening worden gehouden.

Conclusie

Het aspect hoogspanningslijnen, kabels en leidingen vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.15. Lichtreflectie

De panelen zijn niet zichtbaar vanaf de Meikade zelf, wel vanaf de A30, deze ligt immers verhoogd in het landschap. Het project ligt op enige afstand van de weg. Door de landschappelijke inpassing en wijze van opstellen zal van lichtreflectie voor het autoverkeer geen sprake zijn. Er zijn daarnaast geen wegen loodrecht op het zonnepark gericht. Waardoor reflectie van autolicht ook niet aan de orde is. Desondanks zullen naar de N224 toe landschapselementen toegepast worden die het zicht op de installatie belemmeren. De panelen worden landschappelijk ingepast, waardoor van lichtreflectie geen sprake is. De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarnaast voorzien van een anti-reflectie coating of folie. Dit voorkomt hinderlijke reflectie tijdens normale weersituaties.

4.16. Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneveld door de afstand van een zonneveld tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde woningen gebeurt dat hier niet.

5. Economische uitvoerbaarheid

5.1. Kostenverhaal

Exploitatieplan

In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat bij een projectafwijkingbesluit een exploitatieplan moet worden vastgesteld indien er sprake is van een aangewezen bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (zie artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening). Via het exploitatieplan kan de gemeente de kosten van de grondexploitatie (bouw- en woonrijp maken, nutsvoorzieningen, groenaanplant etc.) verhalen op de initiatiefnemer. De realisatie van het zonneveld betreft echter geen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Daarom is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig.

Anterieure overeenkomst

Vanwege het feit dat de onderhavige omgevingsvergunning invloed heeft op de fysieke leefomgeving en dat effecten merkbaar kunnen zijn in de directe omgeving kan er eventueel schade op grond van artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening ontstaan. Dit wordt ook wel planschade genoemd. Met de aanvrager van de omgevingsvergunning wordt een anterieure overeenkomst gesloten waarin staat dat dergelijke planschade geheel voor zijn rekening komt. Daarnaast zullen in de anterieure overeenkomst verplichtingen worden opgenomen over de landschappelijke inpassing en het ecologische beheer van de gronden.

De gemeente neemt niet deel aan de ontwikkeling van het plan. Voor de gemeente zijn geen kosten te verwachten. Wel verzorgt de gemeente de planologische kaders na toetsing van de planontwikkeling. De ambtelijke kosten voor de realisatie van het plan zijn voor de gemeente verzekerd via de legesverordening en een anterieure overeenkomst.

5.2. Financiële haalbaarheid plan

Initiatiefnemer Coöperatie ValleiEnergie wil aan de Meikade 4B en 4C in Ede een zonneveld met 5.500 panelen en een netto-oppervlakte (exclusief landschappelijke inpassing) van circa 1,73 hectare realiseren. Het zonneveld zal voor een periode van 25 jaar worden gebruikt. De grondeigenaar vestigt een recht van opstal, zodat Coöperatie ValleiEnergie de zonnepaneleninstallatie kan bouwen en in eigendom krijgt. Na een periode van 25 jaar wordt het zonneveld ontmanteld en zal de grond weer worden teruggegeven aan de grondeigenaar.

Om de financiële haalbaarheid aan te tonen, heeft de initiatiefnemer een bedrijfsplan opgesteld. Dit bedrijfsplan is als bijlage bij de toelichting gevoegd. Uit dit bedrijfsplan blijkt dat het aannemelijk is dat het project zal worden gerealiseerd.

Kortom, het plan is financieel haalbaar.

6. Inspraak en overleg

6.1. Omgevingsdialoog

Initiatiefnemers hebben de verplichting om de directe omgeving met een omgevingsdialoog te betrekken bij hun initiatief. Een goede dialoog over het plan met de buurt vergroot begrip en draagvlak en haalt informatie op, zodat het plan zo goed mogelijk past in zijn omgeving. Naast draagvlak en begrip kan er ook een (kwalitatief) beter plan ontstaan door participatie met de omgeving.

De initiatiefnemer van het plan heeft omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. En zijn er mogelijkheden tot participatie. Een samenvatting van het omgevingsproces is weergegeven in de bijlagen 'Omgevingsdialoog, communicatie en participatieplan' en 'Verslag omgevingsdialoog'. Deze documenten zijn als bijlage bij de toelichting gevoegd.

De uitkomsten van de omgevingsdialoog heeft de gemeente betrokken bij de beoordeling van de omgevingsvergunningaanvraag .

6.2. Vooroverleg

In artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht is voorgeschreven dat de gemeente bij de voorbereiding van een projectafwijkingsbesluit overleg pleegt met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Als gevolg daarvan is een concept toegestuurd naar onze vaste vooroverlegpartners. Onze vaste vooroverlegpartners hebben geen opmerkingen geplaatst, met uitzondering van Defensie.

Opmerking over brandstofleiding

Ten zuiden van het plangebied, aan de noordkant van de N224 loopt een brandstofleiding. Dit werd niet aangegeven in de Ruimtelijke onderbouwing (Toelichting) van de concept-omgevingsvergunning. Aangezien er in paragraaf 2.3.2 van de Ruimtelijke onderbouwing, bij afbeelding 2.6, melding wordt gemaakt dat er bij de aansluiting van het zonnepark op het net, een keuze is gemaakt voor optie B, aan de N224, dient er met de brandstofleiding rekening te worden gehouden.

Verzocht is daarom om dit op te nemen in de ruimtelijke onderbouwing en de voorwaarden bij de omgevingsvergunning conform het gestelde in de brief "Planologische inpassing brandstofleidingen DPO", zoals die op 22 augustus 2011 aan de gemeente is verzonden.

Als gevolg van de vooroverlegreactie is de tekst bij paragraaf 4.13 (externe veiligheid) en 4.14 (hoogspanningslijnen, kabels en leidingen) aangepast in de toelichting.

Verder is de toets aan de brandstofleiding uitgewerkt bij de activiteit 'uitvoeren van werk of werkzaamheden' en is hiervoor een vergunningvoorschrift opgenomen.

6.3. Zienswijzen

Het ontwerp-projectafwijkingsbesluit heeft van 2 april 2020 t/m 13 mei 2020 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen zienswijzen ingediend.

7. Bijlagen

1. Landschappelijk inpassingsplan
2. Schematische weergave landschappelijke inpassing
3. Notitie in het kader van de Wet natuurbescherming
4. Notitie onderbouwing stikstofdepositie
5. Aeriusberekening bij notitie onderbouwing stikstofdepositie
6. Omgevingsdialoog, communicatie en participatieplan
7. Verslag omgevingsdialoog
8. Bedrijfsplan